

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. január 30.

bb 1. 2000-ben is gyorsautóbusz - a főváros távlati közlekedés-
fejlesztési tervéből

1 -don/fk szb zs hgy

1973. január 30.

a budapesti tömegközlekedés közelmúltban elkészített fejlesztési terve az előrebecsült utazási igények kielégítését tűzi ki célul: egyrészt gyorsuljon a tömegközlekedés, másrészt a közúti forgalom - a felszíni utvonalak felszabadításával - mind több „szabad”, főutvonalat kapjon. a fejlesztés ennek megfelelően gyorsvasuti hálózat kiépítésére, a felszíni hálózat további fejlesztésére, a közlekedés színvonalának emelésére terjed ki. alapvető a gyorsforgalmi hálózat kiépítése, amely a tömegközlekedés sokrétű átalakítását jelenti, mert a külső kerületek és a városközpontok közötti utazási idő jelentősen csökken; a városközpont nagyforgalmu utvonalaín és a bevezető főutvonalakon a felszíni tömegközlekedés túlnyomórészt megszűnik, így az említett utakon növekszik a közúti forgalom.

a fejlesztési terv a gyorsforgalmi hálózat kialakítását illetően négyféle tipussal számol. az egyik a városi gyorsvasut, amely nagyobb részben a föld alatt, kisebb részben pedig a felszínen közlekedik. /ilyennek tekinthető a milenneumi földalatti vasut./ a másik az elővárosi gyorsvasut. ide tartoznak a jelenlegi helyiérdekű vasutak, amelyek nagyobb részben a felszínen - keresztelésmentes utvonalakon - bonyolítják le a forgalmat. a harmadik a gyorsvillamosvasut, amely külön pályatesten vagy fényjelzőkkel védett pályán közlekedik. a távlati terv ilyen gyorsvillamosvasuti kiépítését jelöli meg a hungária köruton. végül: gyorsforgalmi hálózat egyik alapvető közlekedési eszköze a gyorsautóbusz, amely a későbbiekben is jelentős szerepet játszik budapest tömegközlekedésében. a gyorsautóbusz olyan vonalakon jár, ahol az utazási igények nem érik el a gyorsvasut, illetőleg a gyorsvillamos vasut gazdaságos üzemeltetéséhez szükséges utasterhelést.

/folyt.köv/

bb 1. /2000-ben is... 1. folyt./-szb

a főváros tervében kialakított gyorsforgalmi hálózat utvo-
nalai egyrészt a jelenlegi nagyterhelésű utazási irányoknak fe-
lelnek meg, másrészt azoknak a távlati igényeknek, amelyek az
új városrészek építése után jelentkeznek. a gyorsvasuti hálózat
kialakításánál alapvető szempont az utasszám, amelyet - egy órá-
ra - 15 ezer főben állapítottak meg. azokban a körzetekben, ahol
a települési viszonyok nem indokolják gyorsvasutak létesítését,
de az utazási távolságok gyorsforgalmat tesznek szükségessé, a
terv gyorsvillamosvasut, illetve gyorsautóbusz beállítását irányoz-
za elő.

a hálózati tervekből kitűnik, hogy nagy távlatban gyors-
autóbusz-vonal csak közép- és dél-buda, valamint rákoskeresztúr
körzetében marad, ahol a topográfiai viszonyok nem teszik lehe-
tővé a főbb utazási irányok összefogását, s a becslések szerint
az utazási igény sem éri el a gyorsvasut vagy a villamosvasut gaz-
daságos üzemeltetésének alsó határát. a gyorsvasuti hálózat kiépí-
tése az összes sugárirányú utvonalon emeli az utasszállítási ka-
pacitást, s emellett jelentősen megkönnyíti a közúti közlekedés le-
bonyolítását. ilyen utvonal a váci ut, a thököly ut, a kerepesi ut,
az üllői ut, a soroksári ut, a fehérvári ut, a bartók béla ut és a
szentendrei ut. az említett utvonalak kapacitása több mint két- és
félszeresére növekszik. a gyorsforgalmi - elsősorban a gyorsvasuti-
vonalakon a sebesség is nagyobb lesz. a gyorsvasuton a számítások
szerint az utazási sebesség egy órára számítva meghaladja a 30 ki-
lométert, vagyis sebessége a jelenlegi villamosvasuténak mintegy
kétszerese, az autóbuszénak pedig mintegy másfélszerese lesz./mti/
--

bb 2. tovább nő a nehézipar exportja - változatlanul a gyógy-
szeripar vezet

i bé/mm szb 1e

1973. január 30.

a nehézipari tárcához tartozó üzemek elmúlt évi sikeres ex-
port-tevékenységét követően ebben az évben újabb termékek előtt
nyíltak meg a külföldi piacok. az új lehetőségek feltárásában
szoros kapcsolat alakult ki a külkereskedelmi vállalatokkal, s
gondos piacutatás teremtette meg az újabb export-szállítások
alapjait.

a tervek szerint 1973-ban a nehézipari minisztérium vállalatai
8,2 százalékkal növelik az exportot a szocialista országokba,
9 százalékkal pedig a kapitalista piacra. a termékek között több
olyan található, amely a meglévő gyártási kapacitás mind teljesebb
kihasználásának eredménye. /folyt.köv./

bb 2. /tovább nő a... 1. folyt./-szb

igy például a tatabányai és a várpalotai szénbányáknál egyre több
bányagépet állítanak elő és a várpalotai páncélpajzs már nem-
csak a hazai gépezítés egyik fontos eszköze, hanem több szocialis-
ta országba és az nszk-ba is rendeltek belőle. az alumíniumipari
export a magyar-szovjet és a magyar-lengyel egyezmény alapján bonyo-
lódik le. a vegyipar exportjában is jelentős növekedésre számítanak.
itt ismét - mint már évtizedek óta hagyományosan - gyógyszerexportunk
vezet. különösen a szocialista országokba nő a szállítások meny-
nyisége, várhatóan ebben az évben 8,1 millió rubellel több gyógyszert
szállítanak, mint 1972-ben. továbbemelkedik a gumiipari termékek ex-
portja is, főleg a speciális gumitömlők mennyisége nő, amelyet műsza-
ki célokra, mélyfurásoknál használnak majd. /mti/
--

bb 3. véglegesen megoldják a balaton-part ivóvíz ellátását

vid-ká szb hgy

1973. január 30.

tavaly nyáron a csapadékos időjárás miatt nem voltak víz-
ellátási gondok a balatonpart nyaralótelepein. a tavaly előtti
szezont kedvezőtlen tapasztalatai azonban arra késztették a bala-
ton-part fejlesztésével foglalkozó beruházó és irányító szerve-
ket, hogy véglegesen megoldják az ivóvíz gondokat. a beruházások-
nál számba vették az idegenforgalom rohamos emelkedését, a vizigé-
nyek növekedését.

a részben már megvalósulás folyamatában levő tervek szerint
az iv. ötéves tervidőszak végére valamennyi jelentősebb nyaraló-
központban gondoskodnak a megfelelő vízellátásról. jó ütemben épül
a balatoni regionális vízmű, amely a bakonyi bauxitbányákból ki-
emelt kifogástalan minőségű karsztvizet juttatja majd el a tó part-
jának nagy részére. e vízműrendszer fő vezetéke a nyirádi vizet ba-
latonedericsnél juttatja el a tó partjára. a vezetékrendszer fő
ága innen készthely felé kanyarodik és a déli partvidéket balaton-
szemesig látja el ivóvízzel. az északi parton az eredeti terv sze-
rint egy ágvezeték badacsonyig juttatja volna el a bakonyi karszt-
vizet. a tervet nemrégén módosították és úgy határoztak, hogy a ve-
zetéket révfülöpig meghosszabbítják. ezzel lehetővé válik, hogy a
révfülöpi vízmű hozzájáruljon balatonszepezd ellátásához. a balaton-
szepezdi helyi vízmű ugyanakkor zánka vízellátását javítja.

a déli parton balatonszárszótól - a keleti part kanyarulatát
is hozzászámítva - balatonkeneséig a siófoki vízműrendszer látja
el a nyaralótelepeket, a balatonalmádi és balatonfüred közti par-
ti sáv településeit pedig egy másik vízműrendszer szolgálja ki.
balatonfüred gondjait egy új tárfelő építésével oldják meg./mti/
--

bb 4. épül a semmelweis orvostudományi egyetem 24 szintes elméleti tömbje - nyolc intézmény kap benne új, korszerű otthon

it vt/tr szb zs

1973. január 29.

a budapesti semmelweis orvostudományi egyetem nagyváradi téren épülő elméleti tömbjét - amely a szűkösen, korszerűtlenül elhelyezett intézetek egy részének biztosít majd jobb munkakörülményeket - az 1975-76-os tanévben adják át rendeltetésének.

a 24 szintes épületben nyolc intézmény kap helyet: a gyógyszer-tani, a kórlelet-tani, a mikrobiológiai, a biológiai, a közegészségtani intézet, továbbá a marxizmus-leninizmus tanszék, az egészségügyi-szervezési tanszék, valamint az idegnyelvi lektorátus. az alagsort és a földszintet magában foglaló, ugynevezett lépény épületben rendezik be a gyakorlótermeteket, ugyancsak ott lesz két, 400-400 személyes tanterem, s a 800 személy befogadására alkalmas auditorium. a 24 szintes épületben számos laboratóriumot - köztük két izotóp laboratóriumot is - berendeznek. ezek egyrészt az általános oktatási feladatok ellátásához szükségesek, másrészt a tudományos kutatás és az oktatás céljait is szolgálják. a hallgatók külön gyakorló laboratóriumokban bővíthetik az elméleti órákon elsajátított ismereteiket. az említettekén kívül 12 szemináriumi helyiség, könyvtár és olvasóterem is lesz majd az elméleti tömbben. a legfelső emeleten rendezik be az állatházat, ahol a kísérletekhez szükséges „alanyokat”, helyezik el.

a homlokzat kivitelezését a legkorszerűbben: alumínium függönyfallal oldják meg. mivel az épület déli fekvésű, az ide néző helyiségek ablakait bronz-szinű hőnyelű üvegből készítik. gondoskodnak arról is, hogy az utcai közlekedésből származó rázkódások, rezgések a rendkívül érzékeny műszerek működését ne zavarják, ezért a 10. emeletig a toronyépület „rezgésmentes”, lesz.

a tömő utca és illés utca sarkán épül az orvostudományi egyetem új kollégiuma, ahol 500 hallgatónak biztosítanak korszerűen berendezett otthonot. a programtervet most készítik. a hétszintes épület munkái előreláthatólag 1974-ben kezdődnek. a kollégiumban a lakó- és tanulószobákon, az éttermen és konyhán kívül játékszobákat, klubhelyiségeket és kulturtermet is berendeznek. /mti/

.-

-4-

bb 6. vendégművészek az operaházban

i ró/fk/ny hi hgy

1973. január 30.

az operaház és az erkel színház februári programját több rangos külföldi vendégművész fellépése gazdagítja. nyikolaj ogrenyics a nagy zenei hagyományokkal rendelkező város, odessza operaházának tagja. a iv. csajkovszkij nemzetközi énekversenyen első díjat nyert és külföldi vendégfellépésein is sikert sikerre halmozott. legutóbbi budapesti fellépésekor a hazai közönség is elismeréssel adózott kivételes képességeinek. a szovjet művész február 4-én don josét éneklő az operaház carmen előadásán.

lucia stanescu, a bukaresti operaház művésznője gyakori vendégünk. közönségünk ismert, nagyrabecsült kedvence az erkel színház február 9-1 előadásán a pillangókisasszonyban cso-cso-szán szerepét éneklő. krystina szostek-radkova rendkívül szép és kulturált hangú lengyel mezzo-szoprán énekesnő: szintén azok közé a művészek közé tartozik, akik gyakran látogatnak fővárosunkba és minden alkalommal újabb híveket szereznek maguknak elmélyült művészetükkel és egyszerű előadásmódjukkal. a lengyel énekesnő gyakran szerepel a világ majd minden jelentős centrumában. február 17-én az erkel színházban amnerist éneklő az aida című operában, február 21-én ugyanott pedig azucenát - mint piero cappuccilli partnere - a trubadurban.

piero cappuccilli, a világhírű olasz baritonista februárban pótolja szeptemberi betegsége miatt elmaradt fellépéseit. a már említett trubaduron kívül február 18-án a rigolletto címszerepét éneklő az erkel színház előadásán. a bécsi születésű szoprán énekesnőt, leonie ryaneket, a zenei színpad egyik legnagyobb egyéniségeként tartják számon. óriási sikerű budapesti salome alakítása után leghíresebb szerepében, a toscia címszerepében lép fel február 10-én, az erkel színházban.

placido domingo, a fiatal spanyol tenorista rekordgyorsasággal emelkedett a nemzetközi énekes-sztárok legelső sorába. bemutatkozása február 16-án a toscia cavaradossija-ként az évad egyik legnagyobb élményét ígéri. ticho parly, a dán wagner-tenor régi kedves ismerőse a budapesti opera-kedvelőknek. februárban ismét abban a szerepben lép fel, amelyben budapesten legutóbbi emlékezetes sikerei alkalmával hallhattuk, 6-án és 9-én a „ trisztán és izolda”, főszerepét éneklő az operaházban. /mti/

.-

-5-

bb 5. a vizkereszt bemutatójára készül a szentendrei teátrum

vid/göny ká hgy

1973. január 30.

az idén nyáron „kisjubileumot”, ünnepel a szentendrei teátrum: ötfödször rendezik meg előadásait a város ódon főterén felállított szabadtéri színpadon. az elmúlt négy évad nagy sikert aratott zenés játékaik, komédiái után a nyáron új darabbal lépnek a közönség elé. július 6-ától, tizenegy alkalommal Shakespeare vízkereztjét viszik színre Iglódi István rendezésében. az előkészületeket a teátrum új művészeti vezetője, Zsámbéki Gábor, a kaposvári Csiky Gergely Színház főrendezője irányítja majd./mti/

bb 7. összegyűjtötték a legszebb bányászverseket - ötezer bányász szocialista brigád vetélkedője

i bé/pá/ny ie la

1973. január 30.

a szénbányák mind teljesebb gépesítését követően nő a bányászok szabadideje, s több energiát tudnak fordítani kulturálódásra, művelődésre is. a szabadszombatok általánossá válása óta mind nagyobb a forgalma a 64 bányász művelődési háznak, ahol a szakszervezet irányításával gazdag programot biztosítanak.

a bányász szakszervezet vezetőségének kezdeményezésére most két új vetélkedő szervezését kezdték meg. az egyikben a szocialista brigádok mérik össze szakmai tudásukat, műveltségüket. összesen 5240 brigád vesz részt ebben a nemes versengésben, s így több mint 70 ezer bányász lesz részese a kulturális témájú előkészítőnek, és a szakmai ismeretek felfrissítésének. a vetélkedők a különböző üzemeknél már megkezdődtek, s a legjobbak erőpróbájára a bányásznapon kerül majd sor. ennek a versenynek érdekessége, hogy részt vesz benne valamennyi korosztály. egy-egy csapatban öt fizikai dolgozó és két műszaki versenyez.

a szocialista brigádok vetélkedőjével egyidőben kerül sor az ifjú bányászok versenyére, amelyet a petőfi évforduló jegyében rendeznek meg. ez a verseny is sajátos arculatot kap a bányászok körében: erre az alkalomra összegyűjtötték az utolsó száz év legszebb bányász-témájú verseit és azok kötelező versenyszámként szerepelnek majd. nyolcszázötven bányászverset válogattak ki, ezek mindegyike elhangzik majd a különböző rendezvényeken./mti/

-.-
-6-

bb 8. jégpáncél a telkibányai „jeges-barlang”,-ban

vid/ká/ny hgy

1973. január 30.

Borsod megye egyik természeti érdekessége a Zempléni-hegvidéken, Telkibánya szomszédságában lévő ugynevezett „jeges-barlang”, a borsodi erdő- és falfeldolgozó gazdaság által használt mintegy öt méter széles és husz méter hosszú természetes sziklahasadék arról nevezetes, hogy hőmérséklete a legforróbb nyári kánikulában sem haladja meg a mínusz öt fokot. a mélyebben fekvő járatokon feláramló hideg ugyanis meggátolja a levegő felmelegedését. a természetes jégsekrényben jelenleg az erdőgazdaság késő tavaszi telepítésre szánt nyárfadugványokat tárol.

a jegesbarlang boltozatát, millió repedését most ujnyi vastag jégcsap borítja. a hőmérsékleti ingadozások okozta párásozás, valamint a felszínről leszivárgó csapadék jéggé fagyott, a földalatti üregben, szikrázó fehérségbe vonva minden tenyérnyi helyet./mti/

bb 9. szociológiai film-sorozat a munkásokról, centenáriumi filmek budapestről - a televízió társadalomtudományi műsorterve

i nn/tr/ny hi hgy

1973. január 30.

a dolgozók mindennapi életének alaposabb megismerése a jelentős évfordulókról való megemlékezés jegyében állította össze idei műsortervét a televízió társadalomtudományi szerkesztősége. a produkciók közül élénk visszhangra számíthat az a többrészes filmsorozat, amellyel Petőfi Sándor születésének 150. évfordulója előtt tisztelgnek. az adások a felvilágosodás franciaországának bemutatása alapján ismertetik a magyar reformkort, körültekintően figyelembe véve a gazdasági, politikai, kulturális élet eseményeit. a sorozat azt kívánja bebizonyítani, hogy Petőfi nemcsak halhatatlan lírikus volt, hanem azok közé tartozott, akik koruk emberei közül a legmeszebbre láttak. így a Petőfi-sorozat lényegében szerves folytatása lesz a Dózsa évforduló alkalmából képernyőre került „alattvalók, királyok”, című sorozatnak. ugyancsak hatrészes összeállítás foglalkozik - Pest, Buda és Óbuda egyesítésének tiszteletére - fővárosunk történetével, 1848-tól a kiegyezésen át az első világháborúig. az alkotók elsősorban Budapest - a magyar munkásosztály bölcsőhelye - iparának fejlődését kívánják ábrázolni, de nem hiányzanak majd az egyes epizódokból a gazdasági, politikai, kulturális élet fontosabb jelenségei sem, sőt helyet kapnak benne a sajátos pesti népszokások is. /folyt köv/

-7-

bb 9. / szociológiai .....folyt/ny

eredeti dokumentok felhasználásával, a kortársak vallomá-
saira alapozva forgatják azt a kétrészes produkciót, amelyben
károlyi Mihály tevékenységével, életével ismerkedhet meg a né-
ző. a televízió stábja a minél hitelesebb tolmácsolás érdeké-
ben kiutazik az eredeti helyszínekre, franciaországba és angli-
ába is. emlékműsor készül a tőke írójáról Karl Marxról is. tí-
zenötperces összeállítás emlékezik meg a kommunista kiáltvány
megjelenésének évfordulójáról.

az idei év egyik legjelentősebb vállalkozása az a szociográ-
fiai sorozat, amely a főváros munkáskerületeinek, továbbá Ózd
és Dunaujváros lakóinak életmódját, életformáját, térképezi,
fel. a szerkesztők többek között megvizsgálják a munkásgenerá-
ciók egymáshoz való viszonyát, az ingázók problémáit, az ela-
vult technológia és a korszerű termelési mód kapcsolatát is.
öt részes sorozat készül előítéletek címmel. ebben szó lesz a
fiatalok és öregek, férfiak és nők, valamint a nemzetiségek
közötti látszólagos és valódi ellentétekről, Tokaj címmel a
város megalapításának 900. évfordulójára háromrészes produkció
kerül a nézők elé, amely a környék gazdasági problémáit elem-
zi, s bemutatja Tokajt, mint a hazai bortermelés egyik legfon-
tosabb centrumát. egy másik sorozat három város kecskemét, kis-
kunhalas és Kiskunfélegyháza fejlődésének gondjait tárgyalja.

új, kéthavonta jelentkező nyelvművelő műsor is indul az idén,
ismert nyelvészeink közreműködésével. egy másik, negyedévenként
jelentkező állandó műsor pedig a társadalomtudományi kutatások
eredményeiről, jelentősebb vállalkozásairól tudósítja a követ-
kező hónapokban az érdeklődőket. szervezés és vezetés címmel
a munka-és üzemszervezés kérdéseit fejtegetik./mti/

..-

bb 10. katalógus a borsodi és zempléni községek feudáliskori
pecsétnyomóiról

vid/ká/ny hgy

1973. január 30.

érdekes kiadványt jelentetett meg a Borsod megyei Levéltár
a helytörténeti kutatók munkájának megkönnyítésére. a negyven-
hat oldalas füzet katalógusszerűen közli a Borsod és Zemplén
megyei községek feudális kori pecsétnyomóinak hiteles leírását.
a levéltárban száznyolcvanhárom olyan fém pecsétnyomót
őriznek, amelyek 1556 és 1845 között készültek. a gyűjtemény mind
közigazgatói mind helytörténeti vonatkozásban különleges érté-
kű, segítséget nyújt a helyi fémművesség történetének megismeré-
séhez. a pecsétnyomókra vésett emblémák az északmagyarországi
községek sajátosságait fejezik ki. a jobbágyfalvak pecsétnyomóin
például a szántóföldi gazdálkodást kifejező jelvények: ekevas,
csoroszllya, sarló, kasza, szórólapát, buzakalász és kéve látha-
tó - jelezve, hogy a feudáliskori településeken az uralkodó mű-
velési ág a gabonatermelés volt./mti/

..-
-8-

bb 11. csaló házaspár

1973. január 30.

1 bc/pá szb hi la

csaló házaspárt vont felelősségre sorozatos bűncselekményei-
ért a központi kerületi bíróság. Gergely Csaba István 26 éves be-
tanított munkás és felesége Décsi Erzsébet 22 éves adminisztrátor
a házasságkötés után részben - szivességi alapon - rokonoknál,
részben albérlőként idegeneknél lakott. mivel hosszabb ideig se-
hol sem tartózkodhattak, a férj javaslatára szállodákban bérel-
tek szobát, majd amikor ott sürgették a számla kiegyenlítését,
egyszerűen továbbálltak. kilenc budapesti és vidéki szállodából ol-
dottak kerekét ilymódon. ezenkívül az asszony jelentős összegeket
csalt ki arra hivatkozva, hogy több hónapra előre kéri tőlük az
albérlési díjat, illetve kölcsönt kért különféle cikkek vásárlásá-
hoz. a pénzt elköltötte, tartozását pedig nem egyenlítette ki. kü-
lönféle használati tárgyakat - például aranygyűrűt - is kért köl-
csón, majd ezeket is eladta. másoknak porti cigarettát beszerzését
ígérte, az előleget felvette és többé nem jelentkezett. egy asszony,
akinek albérlőként laktak, megbizta őket, hogy magnetofont és ru-
háit zálogosítsák el: a kapott pénz egy részét a férj elszikkasz-
totta.

a bíróság Gergely Csaba Istvánt - figyelembe véve büntetett
előéletét, kezdeményező szerepét - két és fél évi, Gergely Csaba Ist-
vánt egy évi szabadságvesztésre ítélte, s egyetemlegesen kártéri-
tésre is kötelezte őket. /mti/

..-

bb 12. 25 éves a magyar-Lengyel kulturális egyezmény - bővül-
nek a magyar-Lengyel kulturális kapcsolatok

1 nn/fk szb hi la

1973. január 30.

január 31-én lesz 25 éve, hogy aláírták a magyar-Lengyel kul-
turális egyezményt. a megállapodás tovább mélyítette a két nép ba-
rátságát, újabb lehetőségeket teremtett egymás jobb megismeréséhez.
napjainkban különleges jelentősége van a magyar-Lengyel oktatás-
ügyi együttműködésnek. például magyar és lengyel szakemberek közö-
sen megvizsgálták a két országban forgalomban levő földrajz- és
történelem-könyveket és megállapodtak abban, hogy a sajátos szempon-
tok alapján korszerűsítik a tanulni valót, elősegítik egymás törté-
nelmének megismerését. további jelentős adat: 1972-ben 13 felső-
oktatási intézmény tartott közvetlen kapcsolatot lengyel egyetemek-
kel. /folyt.köv./

-9-

bb 12. /25 éves a... 1. folyt./-szb

ezek a kontaktusok lehetővé teszik az együttműködés fejlesztését, az információcseré gyorsítását, a szakemberek kölcsönös cseréjét, a nyári gyakorlatok célszerűbb megszervezését. különösen sokoldalú kapcsolatot épített ki az elmúlt években az ötvös Loránd tudományegyetem a varsói tudományegyetemmel, a miskolci nehézipari műszaki egyetem a krakkói bányászati és kohászati főiskolával, a krakkói jagello egyetem pedig a pécsi tudományegyetemmel. évtizedek óta folyik a lengyel-magyar filológusok kölcsönös képzése varsóban és budapesten. debrecenben lengyel, krakkóban magyar lektorátus működik. figyelemre méltó, hogy az elmúlt két és fél évtizedben több mint száz ösztöndíjas végzett egymás országában.

intenzíven fejlődött az együttesek, reprezentatív kiállítások cseréje is. az elmúlt 25 évben több mint 70 zenekar, népi együttes érkezett hozzánk a baráti szocialista országból, s ugyanebben az időszakban több mint 120 magyar együttes és több mint 500 szólólista bizonyította a magyar kultúra jó hírét lengyelországban.

a magyar-lengyel kulturális egyezmény tette lehetővé azt is, hogy 13 lengyel és 7 magyar színházi együttes révén a két ország közönsége közelebbről megismerhesse egymás színházi életét, gramafonirodalmát. a vendéggjátékok során nálunk járt a varsói nemzeti színház, az ateneum színház, nálunk pedig a budapesti nemzeti színház kiutazása volt jelentős esemény. egymás kulturájának alaposabb, körültekintőbb megismerését szolgálta a lengyel nemzetk. filharmónia, a poznańi fiukórus, illetve a tátriai vonósnégyes, a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekarának vendégfellépése is.

magyarországon a lengyel filmművészet megbecsült helyet vívott ki magának. a kulturális egyezmény megkötése óta csaknem 200 lengyel játékfilmet játszottak a magyar mozik. lengyelországban pedig mintegy 150 magyar játékfilmet láthatott a közönség.

sokoldalúan fejlődött a kapcsolat országaink képzőművészei között is. magyarország csaknem 200 kiállítást küldött lengyelországba és másfélszáz kiállítást fogadott. különösen jelentős volt „a magyar-lengyel kapcsolatok 1000 éve”, című kiállítás, amelyet a krakkói nemzeti múzeum és a budapesti nemzeti múzeum közösen rendezett. élénk érdeklődést váltott ki nálunk a tadeusz makowski tárlat, s nagy sikert aratott a modern lengyel képzőművészet bemutatkozása; várhatóan sikeres lesz ezekben a hetekben a magyar konstruktivisták gyűjteményének bemutatása is lengyelországban.

/folyt.köv./

bb 12. /25 éves a... 2. folyt./-szb

a lengyel irodalom olyan klasszikusai, mint mickiewicz, prus, sienkiewicz nagyon népszerűek nálunk, ugyanakkor a lengyel olvasók is jól ismerik németh lászló, illyés gyula, déry tiber nevét. jelentős a kölcsönösen bemutatott drámai alkotások száma is: lengyelországban több mint 80 magyar darabot játszottak az elmúlt 25 évben, közülük emlékezetes visszhangot keltett örkény istván: tóték című műve, illyés gyula tiszták című drámája, és az ember tragédiája, amelyet a gdanski színház együttese mutatott be. magyarországon többek között kruczkowski „a szabadság első napja”, című drámája keltett feltűnést, illetve a miskolciak tolmácsolásában choinski riadója.

a két ország művészeti és kulturális szervei, intézményei kölcsönösen részt vesznek egymás rendezvényein, köztük a varsói ős nemzetközi modern zenei fesztiválon /ennek egyik programját bartók életművének szentelték/, a chopin nemzetközi zongoraversenyen, a krakkói nemzetközi grafikai biennálén, míg lengyel művészek részvétele fémjelzi a budapesti zenei versenyt, a budapesti zenei heteket, a szegedi szabadtéri játékokat.

a két ország kulturális hagyományainak kölcsönös ápolására is a kulturális egyezmény aláírása teremtett termékeny alapot. magyarországon kopernikusz emlékbizottság alakult, amely tudományos előadásokkal, népszerűsítő bemutatókkal, kiadványokkal, filmbemutatókkal, iskolai megemlékezésekkel készíti elő a nagy lengyel humanista és csillagász születése 500. évfordulójának méltó megünneplését. lengyelországban ugyanakkor javában tevékenykedik már a petőfi emlékbizottság, amely irodalmi estek, megemlékezések, bemutatók szervezésével tisztelet a forradalmár magyar költős születésének 150. évfordulója előtt. /mti/

bb.13. magyar segítség a vdk husprogramjának megvalósításához
-vietnami állattenyésztők tanulnak a bikali állami gazdaságban

vid/p ká hgy

1973. január .30.

a magyarországi és avietnami demokratikus köztársaság között létrejött műszaki együttműködési szerződés értelmében hazánk jelentős segítséget nyújt az észak-vietnami husprogram megvalósításához, ily módon is hozzájárulva a háborúsújtotta ország újjáépítéséhez és a lakosság életszínvonalának emeléséhez.

a műszaki együttműködés keretében magyar segítséggel alakítják ki a vdk nagyüzemi nyultenyésztőit és ennek lebonyolítását a bikali állami gazdaságra bízták. a mecseki hegyháton fekvő bikalon ugyanis az utóbbi években európa egyik legnagyobb, legkorszerűbb nyultenyésztő gazdasága alakult ki. maguk kísérletezték ki a tenyésztés és a hizlalás nagyüzemi technológiáját. a gödöllői kisállattenyésztési kutatóintézetben nemesített „fehér gyöngy”, elnevezésű házinyul a hagyományos fajtaénál körülbelül tíz százalékkal több fogyasztható húst ad, s a bikali technológiával tizenkét hét alatt két és fél kilósra gyarapszik.

a bikali technológia tanulmányozására most öttagú szakembercsoport érkezett a vdk-ból, nguyen ai nghia állattenyésztési mérnök vezetésével. a vietnami szakemberek- agrármérnökök, állatorvosok, építésszek - három hétig ismerkednek az állami gazdaság nyultenyésztő üzemének működésével és magyar kollégáik mellett maguk is részt vesznek a munkában. Ők képezik majd az első vietnami nyultenyésztő üzem szakgárdáját. az első tenyészpárbaikat a tavaszi tartományban építik fel még ebben az évben. a berendezések bikalon készülnek és a gazdaság szakemberei vezetik majd az építkezést is, míg a tenyésznyulakat a gödöllői kisállattenyésztési kutatóintézet szállítja.

a vdk-kormány által kidolgozott husprogramban - rövid távon- első helyet kapott a nyul, részben a rendkívüli szaporasága, részben a zöldtakarmány bősége miatt. ezen az úton lehet ugyanis a legrövidebb idő alatt megjavítani a népélelmezés színvonalát és fenéjében gazdag hussal ellátni a lakosságot. a következő évek során a vietnami demokratikus köztársaság valamennyi tartományában nagyüzemi nyultenyésztő gazdaságot létesítenek magyar segítséggel./mti/

7.40/p

--
-12-

Ha
g.25

bb.14. számítóközpont épül székesfehérváron

vid/p ká hgy

1973. január .30.

a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat, valamint a fejér megyei tanács közös beruházásban elektronikus számítóközpont épül székesfehérváron. a közös beruházás műszaki előkészítése 1973.-ban, az építés 1974.-ben kezdődik. előreláthatólag 1976.-ban helyezik üzembe a számítóközpontot. ugyancsak az országos számítástechnikai program keretében létrehozzák a kandó kálmán műszaki főiskola székesfehérvári számítástechnikai tagozatát. a tantermek építéséhez, az oktatáshoz szükséges gépek beszerzéséhez két és fél millió forinttal járul hozzá a fejér megyei tanács./mti/

--

bb.15. új kenyérgyár épül szombathelyen és celldömölkön

vid/p ká hgy

1973. január 30.

vas megyében a negyedik ötéves terv időszakában napi 80 tonnával növelik a sütőipar kapacitását. a terveknek megfelelően körmenden már átadták rendeltetésének az új kenyérgyárat, szombathelyen pedig a korszerű sütőipari tanműhelyt. épül a megyeszékhely új kenyérgyára is, amely még ebben az évben megkezdheti működését. a kenyérgyárat a legmodernebb berendezéssel látják el, többek között francia licenc alapján gyártott kemencékkel. az automata kemencékben naponta 12-13 tonna kenyeret, illetve pékárut süthetnek majd.

új kenyérgyár épül celldömölkön is. az új létesítmény a jövő évben készül el./mti/

--

bb.16. több mint 100 ezer olajfék komlórol

vid/p ká hgy

1973. január 30.

sikeresnek bizonyult a magyar optikai művek komlói vállalkozása. 1971 végén megvásárolták a budapesti elektroakusztikai ktsz komlói telepét, ahol műszergyártásra rendezkedtek be. az üzem fontos feladatot kapott: az országos járműprogramhoz kapcsolódva, olajfékeket készítenek. tavaly, a tanulás évében még csak alkatrészeket munkáltak itt, ez év januárjától azonban a készre szerelés is helyben történik. /folyt köv. /

7.50/p

-13-

Ha
g.25

bb.16. több mint 100 ezer ..... 1.folyt /p

1973-ban már több mint 100 ezer olajféket gyártanak komlón, amelyeket az ikarus, a rába és a vörös csillag traktorgyár épít be a járművekbe. ezekben a hetekben újabb megbízatást kaptak: alkatrész gyártással résztvesznek a mom számítógépes programjában is. az év folyamán mintegy tíz millió forint értékű számítógép-elemet készítenek./mti/

---

bb. 17. erdészeti - vadászati muzeum zalaegerszegen

1973. január .30

vid/ká/p hgy

zalaegerszegen a mezőgazdasági és ételmezésügyi minisztérium husz millió forintos támogatásával újabb parkerdőket, arborétumokat telepítenek. a város észak-keleti részén 70 hektár területen már 1972. őszén befejeződött a fásítás. a kiránduló és parkerdőként kezelt alsóerdőn az erdőgazdálkodási szervek erdészeti és vadászati muzeumot rendeznek be. a muzeum részben szabadtéri lesz, a göcseji és az őrségi erdők élő vadjait telepítik oda, míg a muzeumi épületében a vadgazdálkodással, vadászattal és erdőgazdálkodással összefüggő eszközöket, göcseji erdőkben elejtett nagyvadak trófeáit helyezik el./mti/

---

bb.18. kedvező a mezőgazdaság év eleji gép - és vegyi anyag-ellátása - az agrotársulat vezérigazgatójának nyilatkozata

1973. január .30

1 jf/ gk/o ie la

tavaly a korábbi évekénél jobb, zavartalanabb és kiegyensúlyozottabb volt a mezőgazdaság gép-, alkatrész -és vegyi anyag-ellátása. az új év első hónapjában sincs fennakadás a kereskedelmi forgalomban. dr. kopácsi ernő, az agrotársulat vezérigazgatója a kereskedelem munkájáról, a gép-és árukinálatról tájékoztatta az mti munkatársát.

- az agrotársulat kereskedelmi hálózata 1972-ben 15 milliárd forint értékű anyagot és eszközt értékesített, lényegében egész éven át zavartalan volt a termelők kiszolgálása. az idei felkészülés - a jelek szerint - jól sikerült; az agrokör-vállalatok raktáraiban az év első hónapjában több mint 5 milliárd forint értékű áru várta a vevőket, s ez lényegesen kedvezőbb ellátást jelent a tavalyinál./folyt köv ./

-14-

bb.18./kedvező a mezőgazdaság ..... 1.folyt /p

- a mezőgazdasági nagyüzemek tavaly összesen 6850 traktort vásároltak, lényegesen kevesebbet, mint az előző évben. idén arra számítanak, hogy megnő az érdeklődés, ezért az év eleji nyitókészletet ennek megfelelően alakították ki: több mint 2600 traktorból vár eladásra. legnagyobb a kínálat az u-650 univerzális traktorból és a zator mintájú erőgépből. a keresett mtz-50 - ből az igényeket 1973-ban csak korlátozottan tudja a kereskedelem kielégíteni, a többi típusból azonban az import szállítmányok és a belföldi üzemek kínálata lehetővé teszi a gazdaságok megrendeléseinek visszaigazolását. a telepeken csaknem 3000 pótkocsi várja a vásárlókat-kétszer annyi, mint tavaly ilyenkor -, és a traktoros rakodógépekből is van eleget tárolt a raktárakban, s így mód volt arra, hogy a termelők ,,sorbaállás ,, nélkül időben beszerezhessék a legfontosabb berendezéseket.

- a téészek és az állami gazdaságok a hazai mezőgazdaság történetében tavaly rendelték a legnagyobb mennyiségű műtrágyát; több mint 4 millió tonnát. januárban a raktári kínálat félmillió tonna volt. örvendetes, hogy foszforműtrágyából a hazai ipar a tervezettnél 90 000 tonnával többet adott át, és meggyorsult az ndk-ból a kálisóimport is. az idei tökéletes devizakeret ternére 110 000 tonna komplex műtrágya, 39 000 tonna foszfor, 26 000 tonna 60 százalékos kálisó és 10 000 tonnányi káliszulfát szállítására kötött a külföldi kereskedelmi partnerekkel szerződést az agrotársulat. a tavalyi növényvédőszer - vásárlás szintén rekordot hozott: 2 milliárd forint értékű kémiai anyag kelt el, egyharmaddal több, mint egy évvel korábban. januárban 1 milliárd forint értékű a raktárkészlet.

a nagyüzemi gyümölcsösök és házikertek egyik legközelebbi védelmi munkája a téli és a tél végi ,, lemosó,, permetezés. a munkához legjobban bevált hagyományos szerekből, a gyümölcsfaolajból, a novenda, a krezonit és a neopol készítményekből elegendő várja a vásárlókat. a kiskert-tulajdonosoknak fél-és egykilós csomagokban hozták forgalomba a keresett, nagyhatású növényvédőszeret./mti/

√ növény

8.05/ bá

Ha 8 55

15

bb.19. rendőrségi hírek

tr/p cz

1973. január . 30.

szászvár községben a völgyeségi patak hidja alatti vásárnap holtan találták nyers minály 61 éves nyugdíjas, helyi lakost. a baranya megyei rendőrfőkapitányság ismeretlen tettes ellen folyó nyomozás során hétfőn megállapította, hogy klosz jános 43 éves cipész-kisiparos szászvári lakos ittás állapotban megfojtotta nyers minályt. klosz jános ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult büntető eljárás.

x x x

a hatvani vasutállomás közelében a vasuti töltésen ittás állapotban kerékpározott sápi istván, 49 éves máv dolgozó, hatvani lakos, miközben a sinekre esett és az arra haladó vonat elgázolta. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbeszállítás után meghalt. /mti/

bb.20. kivégezték a szentkirályi utcai gyilkosokat

gk/p -cz

1973. január 30.

hajdu istván 43 éves és andrás károly 55 éves budapesti lakos 1972. március 18-án a VIII. kerület szentkirályi utca 15. szám alatti lakásán nyereségvágyból kegyetlenül megölte a 74 éves koób gézánét. a gyilkosság elkövetése után a lakásban talált értékeket elrabolták. a fővárosi bíróság hajdu istvánt és andrás károlyt halálra ítélte. az ítéletet a legfelsőbb bíróság helyben hagyta. az elítéltek kegyelmi kérelmét az elnöki tanács elutasította. az ítéletet kedden végrehajtották. /mti/

bb.21. tűz egy keltető üzemben

pá/p -cz

1973. január 30.

január 30-án 2 órakor somogy megyében az öreglaki állami gazdaság pusztakovácsi keltető-üzemében kigyulladt egy 80x10 méteres épület és belső berendezése. a tűz következtében 6000 darab kéthetes csirke elpusztult. a tüzet az eddigi megállapítás szerint az éjjeliőr gondatlansága okozta, aki meleg állapotban gyújtotta újra az otr-71 típusu olajtűzelőberendezést. a tűz oltására a helyi önkénteseken kívül négy állami egység vonult ki. sikerült rövid idő alatt megfékezni a tűz tovaterjedését. az eddigi megállapítások szerint a kár jelentős. a keletkezési ok és a kárérték pontos megállapítására a vizsgálat megindult. /mti/

11.05/p

-16-

10.12.00

bb.22. új egészségügyi központ mórhalmon

vid /p ká -cz

1973. január 30

mórhalom nagyközségben négy és félmillió forintos költséggel új egészségügyi központot építettek. az emeletes épületben két körzeti -és egy fogorvosi rendelő,gyógyszertár, valamint három orvosi és egy gyógyszerész lakás kapott helyet. /mti/

--

bb.23. sátoraljaujhelyi kilincsek a polski fiatokra

vid/p kz- cz

1973. január 30.

az elzett fémlemezipari művek sátoraljaujhelyi üzeme az idén háromszázezer süllyesztett külső és belső kilincsből, továbbá csomagtartó zárból álló autóveret garnitúrát készít szovjet megrendelésre, zsiguli gépkocsikhoz. az egyre nagyobb számban jelentkező újabb külföldi vevők közül elsőként a lengyel külkereskedelemmel kötöttek szerződést. eszerint az idén 36.000 garnitúra süllyesztett külső kilincset szállítanak a polski fiat gépkocsikhoz. az első szállítmányt április elején küldik el a lengyel autógyárba. a sátoraljaujhelyi gyár kilincseivel az idén először jelennek meg polski fiatok az országutakon. /mti/

--

bb.24. napi teljesítménye több mint ötmillió köbméter - épül az új tiszai erőmű vízkivételi műve

vid/kz/p -cz

1973. január 30

leninváros térségében elépülő új olajtűzelésű, kétezer megvavattos tiszai erőmű üzemeltetéséhez huszonnégy óránként több mint ötmillió köbméter vízre lesz szükség. e hatalmas vizigény kielégítésére a tiszta és az új erőmű között mintegy négy kilométer hosszú, száztizenkét méter széles és tíz méter mély csatornát építenek. a kialakítását meg is kezdték, jelenleg már hét-nyolc méter mélységben dolgoznak a nagyteljesítményű földgépek. a csatorna partján szerelik fel hazánk legnagyobb vízkivételi művét. a berendezései óránként 129.000 köbméter vizet vesznek ki illetve engednek vissza folyóba. az új építvívízivételi mű építéséhez ugyancsak hozzáálltak s előreláthatólag 1976-ban készülnek el vele. /mti/

--

12.20/p

-17-

10.14.00

bb.25. átadták közép-európa legnagyobb élelmiszer besugárzó üzemét

t/bé/pá/p ie -cz

1973. január 30.

Kedden a központi élelmiszeripari kutató intézet kőbányai telepén átadták rendeltetésének közép-európa legnagyobb élelmiszer besugárzó üzemét. a háromezer négyzetméter alapterületű földalatti létesítmény kialakításához hozzájárult az országos műszaki fejlesztési bizottság, az országos atomenergia bizottság, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium és a könnyűipari minisztérium. a régi labirintus-pincerendszerben automatikusan működő, központilag irányítható gépsorok szállítják az élelmiszereket a sugárforráshoz. a termékeket a kobalt 60 rádióizotóp gamma-sugárzásával kezelik, a röntgenhez hasonló láthatatlan fény-sugár sterilizálja azokat vagy megváltoztatja tulajdonságaikat. a sugárzás után a termékekben annak semmiféle nyomát nem lehet föllelni.

ez a létesítmény a központi élelmiszeripari kutató intézet több mint egy évtizedes tudományos munkájának fontos eredménye. itt alkalmazzák először üzemi méretekben azokat a technológiai eljárásokat, amelyeket a laboratóriumokban már sikeresen kipróbáltak. az új eljárások közül elsőnek került ebbe az üzembe a burgonya csirázásának megakadályozását szolgáló technológia, a zöldért-tel és az országos hűtőipari vállalattal együttműködve már nagymennyiségben kezelik sugárzással a burgonyát, ami így háromszor hosszabb ideig tárolható frissen. nagy jövőt jósolnak azon technológiáknak is, amelyek a számoéca és őszibarack tárolására idejét növelik, s a növényvédelem egyik ígérete, hogy a különböző vetőmagvak sugárral is fertőtleníthetők. az új besugárzó üzem kapacitásának egyharmadát a könnyűipar kötötte le. textíliák, fonalak és alapanyagok tulajdonságait kívánják megváltoztatni a gamma sugárzással.

a földalatti üzem átadási ünnepségét szakmai tanácskozás követte, amelyen előadást tartott vas károly akadémikus, a nemzetközi atomenergia ügynökség élelmiszerbesugárzási osztályának vezetője is. elemezte az ezzel kapcsolatos nemzeti kutatásokat, azok eredményeit, az alkalmazás elterjedését. ezzel kapcsolatosan leszögezte, hogy mindkét területen az élvonalhoz tartozunk, hiszen a gyakorlati alkalmazást most egyidőben kezdjük elterjedjen, nemzetközi szabványokra, egészségügyi engedélyekre van szükség, s ennek előkészítésén dolgozik most a nemzetközi atomenergia ügynökség illetékes osztálya. az esetenkénti engedélyezés már több országban megtörtént, tizenegy országban 19-féle termék besugárzását engedélyezték, ezek közül nyolc a burgonya csirátlanítására vonatkozik./mti/

12.40/p

-18-

bb.26. időjárásjelentés

p/ -cz

1973. január 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1973 január 30-án kedden 12 órakor:

változékony, enyhe idő.

szárazföldünk nagy részének időjárását az északnyugati széllel érkező az évszakhoz képest enyhe óceáni léghullámok irányítják. hatásukra változékony, szeles sokfelé csapadékos idő alakult ki. a szovjetunió európai területén folytatódik a hideg időjárás. sok helyről jelentenek havazást, néhány helyről hófuvást.

házánkban hétfőn az ország nagy részén 2-8 órán át sütött a nap, csupán a duna-tisza közén és a tiszántul néhány helyen maradt borult az ég. napközben csak egy-két helyen, az esti óráktól sokfelé volt havazás, havaseső, néhány helyen eső. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a hőmérséklet csúcstéke általában 2-6, a keleti határszálon 0- minusz 2 fok között alakult. kedd hajnalra az északnyugati megyékben csak 0-plusz 2, máshol szélsőséges területi eloszlásban 0- minusz 7 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt jobbra erősen felhős volt az ég, szóróványosan esett az eső, ónos eső, egy-két helyen hó. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 0 és plusz 5 fok között váltakozott. helyenként megélnékül a nyugati szél. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 1,4 fok volt, a százéves átlagnál 2,6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig:

időnként kissé felszakadozó felhőzet, több helyen átfutó eső, ónoseső, keleten átmenetileg havazás. mérsékelt, napközben helyenként megélnékül nyugati, északnyugati, később délre forduló szél. a hajnali és reggeli órákban néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2 - minusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: plusz 2 plusz 7 fok között.

a duna vízállása budapestnél 92 cm. /mti/

12.50/p

-19-

bb.27. a pelföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke január 30-án
13 óráig:

se/p cz

1973. január 30.

1. a főváros távlati közlekedésfejlesztési tervéből
  2. nehézipari export
  3. a balatonpart ivóvíz ellátása
  4. épül az orvostudományi egyetem
  5. a vízkereszt bemutatójára készül a szentendrei teátrum
  6. vendégművészek az operaházban
  7. bányász szoc.-brigádok vetélkedője
  8. jégpáncél a telkibányai barlangban
  9. a tv társadalomtudományi műsorterve
  10. katalógus a borsodi községek feudáliskori pecsétnyomairól
  11. család házaspár
  12. 25 éves a magyar-Lengyel kulturális egyezmény
  13. vietnami állattenyésztők tanulnak bikalon
  14. számítóközpont épül szfváron
  15. kenyérgyár épül szombathelyen
  16. olajfák komlóról
  17. erdészeti múzeum zalaegerszegen
  18. az agrotársulat vezérigazgatójának nyilatkozata
  19. rendőrségi hírek
  20. kivégezték a szentkirályi utcai gyilkosokat
  21. tűz egy költető üzemből
  22. el. központ mórhalmon
  23. sátoraljaujhelyi kilincsek
  24. épül a tiszai erőmű vízkivételi műve
  25. átadták az élelmiszer besugárzó üzemet
  26. időjárás
  27. hírjegyzék.
- /mt1/ ---

sp. 13. baranyi legyőzte tiriácot

hr/fk/rj hr

áz

bb. 28. szabadságvesztésre ítélték a nótorius tolvajt

vid/p ká hgy

1973. január 30.

alig három hónapot töltött szabadlábon utolsó büntetésének letöltése után a többszörösen büntetett előéletű váczai ferenc miskolci lakos, aki lopás miatt került ismét bíróság elé.

/folyt köv ./
13.20/p

-20-

Tolvaj

bb.28. szabadságvesztésre.....1.folyt /p

ez év januárjában a miskolci tiszai pályaudvar büféjében megismerkedett cs. jánossal, aki később a váróteremben elaludt. váczai ezt az alkalmat használta ki. magához vette cs. jános ruháinak tartalmát, s azt a pályaudvaron értékesíteni akarta. Közben érték etten.

a miskolci járásbíróóság lopás vétségében mondta ki bűnösnek váczai ferencet, s ezért egy évi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. az ítélet jogerős./mt1/

---

bb.29. öt éves a tiszai vizlépcső kisz védnöksége

vid/kz/p hgy

1973. január 30

a kisz központi bizottsága, a mezőgazdasági és ételmezőügyi minisztérium, valamint az országos vízügyi hivatal öt évvel ezelőtt - 1968 tavaszán - szocialista alapszerződésbe rögzítette a tiszai vizlépcső építésével kapcsolatos védnökségi tennivalókat. a kooperációban résztvevő gazdasági egységek kisz szervezetei mellett hét tiszántúli megye és a főváros több mint kétszáz kutató-tervező és felsőoktatási intézményének, vállalatának és mezőgazdasági üzemének ezerkétszáz kisz szervezete és kilencszáz uttorcsapata csatlakozott a védnökséghez. a munka összefogására alakított országos védnökségi kooperatív bizottság három szekcióban építési, hasznosítási és üdülési - végzi munkáját. tevékenységének fontos része van abban, hogy mintegy másfél milliárd forintos beruházással elkészült a nagy népgazdasági létesítmény első üteme. átvágták a tiszai medrét, elárasztották a vizlépcsőt, megépítették a jászvári és a nagykunsági főcsatorna első szakaszát. a további munkákat úgy szervezik, hogy az előírt időben - ez év nyarán - megkezdődhessék a víz duzzasztása.

a kisz védnökség a továbbiakban a kiskörei vizlépcsőhöz kapcsolódó öntözőrendszer és üdülő terület építésének az elősegítésére koncentrálódik. a jelszó: „legyen a tiszai vizlépcső környéke a fiatalok üdülőparadicsoma,„ szolnok, hajdu és heves megye területét érintő hatszáz hektáros vizparti területen évente negyvenöt ezer ember hétvégi pihenését, nyaralását szolgáló zöldövezetet szándékoznak kialakítani.

/folyt köv ./
13.45/p

-21-

Tolvaj

bb.29. öt éves a tiszta..... 1.folyt /p

az öntözésfejlesztés terén elsősorban a mezőgazdasági üzemeknek adnak segítséget a víz fogadásának előkészítéséhez. a pest-megyei műanyagipari vállalat kiszesei például bemutatókon ismertetik meg a műanyagcsövek alkalmazásának jelentőségét és szerepét, biztosítják az öntözőtelepek műanyagcső szükségletének soronkülső kielégítését. az érintett megyék többségében megrendezik az öntözőbrigádok versenyét, szakmai tanácskozását, pályaválasztási szaktábort szerveznek, előmozdítják a betanított szakmunkásképzést, meghirdetik a földmunkagépközvetítőket vetélkedőjét./mti/

bb. 30. javul az ellátás, új fóliatelepek - gépesített vöröshagyma- és burgonyatermesztés - ülést tartott a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés igazgató tanácsa

t/ol/pá/rj ie ngy

1973. január 30.

a termelők és a fogyasztók érdekeinek messzemenő figyelembevételével az idei áruforgalmi előirányzatokról és a termelésfejlesztési feladatokról tárgyalt kedden a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés igazgató tanácsa, amelynek ülésén részt vettek a mezőgazdasági és élelmezésügyi, valamint a belkereskedelmi minisztérium, a szövetség és a tot képviselői is.

a több mint ezer tsz csaknem félezer áfész és több szakszövetkezet közös vállalataként működő mék-ek /burgonya-, zöldség- és gyümölcsforgalmazó vállalatok/ alaposan felkészültek idei feladataikra. ez évben korai, nyári és őszi burgonyából 22 ezer, zöldségféléből 45 ezer, gyümölcsökből pedig 60 ezer vagonnyit kívánnak felvásárolni. összességében nem több ez mint a múlt évi tervezett mennyiség, ám az összetétel lényegesen változik. az idén a tavalyinál több zöldpaprikát, paradicsomot, hajtattott és fólia alatt termelt zöldségfélét, nyári és őszi gyümölcsöt akarnak a lakosság részére forgalomba hozni, s a háziasszonyok munkájának könnyítésére növelni kívánják a mosott, tisztított, előre csomagolt áruk arányát is. a zöldséget a választék bővítése érdekében változatlanul több árucikkre is közvetlenül maga köti meg a szerződéseket. ki kell elégíteni a konzervipar igényeit; vöröshagymából kevesebbet, gyümölcsből ugyanannyit kér mint tavaly, ám zöldbabból, paradicsomból, zöldpaprikából többet akarnak az idén feldolgozni. növekszenek a hűtőipari megrendelések is, és a tagvállalatok saját tartósító üzemei ugyancsak egyre több uborkát, paprikát, káposztát savanyítanak. 1973-ban a múlt éveknek megfelelő exportfeladatokra van kilátás.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 22 -

bb. 30. / javul az ellátás... 1. folyt./rj

az egyesülés az idén különféle huskészítményekből mintegy 750-800, élő- és vágott baromfiból együttesen 300 vagonnyit, tojásból 120 millió darabot hoz forgalomba és több mint négyezer vagon takarmány, továbbá nagytételű állati tápszer és takarmánykiegészítő forgalmazásával számol. továbbfejlesztik a tagvállalatok és a mavad kapcsolatait is.

a tervek megvalósításának feltételeként az ülésen többek között a tagvállalatok egymás közötti, valamint a termelő gazdaságokkal való hatékonyabb együttműködését, a gazdasági társulások körének szélesítését, a fogyasztói igények alaposabb ismeretét, a szerződéses fegyelemerősítését jelölték meg.

az ülés másik fontos napirendje a termelésfejlesztés tenni-valóinak számbavétele volt. az idén a fólia alatti zöldség-hajtattás, a palántanevelés, a szabadföldi zöldség-, valamint a szármóca- és a kajszi-termelés új fejlesztési tervek középpontjában. átgondolt intézkedések egész sorával, nagyhozamu vetőmagfajták, új típusu mezőgazdasági gépek beszerzésével, újfajta technológiákkal és szaktanácsokkal is segítik a tagvállalatok ezirányú tevékenységét. az új fóliatelepek létesítéséhez az egyesülés helyszíntre adaptálható tippsterveket ad, és egyebek között rendelkezésre bocsátja a gépesített vöröshagyma termesztés teljes technológiáját. egy-egy körzet számára korszerű palántanevelő telepek létrehozását tervezik, hogy biztosítsák a termelőgazdaságok palánta-szükségletét. az igazgató tanács szükségesnek látta, hogy a termelőgazdaságok termelési biztonságuk fokozása érdekében áruik átvételére több éves szerződést kössenek. az egyesülés az eddiginél jobb termelési módszerek, gépek, fajták kipróbálása és elterjesztése érdekében szoros kapcsolatot tart különféle tudományos és kísérleti intézményekkel, vállalatokkal, sőt egyes külföldi cégekkel is. nagy jelentőséget tulajdonítanak új zöldségfajták elterjesztésének, ilyenek kipróbálására megállapodtak egy külföldi vetőmagtermelő céggel, amely hazánkban még nem ismert- sárgarépa-, káposzta-, uborka-, paradicsom- és karfiol-fajtákból vetőmagot küld kipróbálásra. az üzemi kísérletek rövidesen megkezdődnek.

/folyt.köv./

14.05 rj

- 23 -

bb. 30. / javut az ellátás... 2. folyt./rj

a burgonya-termelés fejlesztésére az eddigieknél nagyobb termőképességük, betegségekre, időjárási viszontagságokra kevésbé érzékeny fajtákat kísérleteztek ki, és néhány helyütt már elő is készültek a gépesített termelésükre, beleértve a korszerű tárolást, osztályozást, csomagolást és előfeldolgozást is. az igazgató tanács a fejlesztési tervek végrehajtása érdekében számos fontos határozatot hozott. /mti/

--

bb. 31. kubába utazott keserü jánosné miniszter

ol/rj ie hgy

1973. január 30.

nora frometa kubai könnyűipari miniszter meghívására, a kubai miniszterasszony magyarországi látogatásának viszonzására kedden havannába utazott keserü jánosné könnyűipari miniszter. tárgyalásokat folytat majd a két ország könnyűiparának együttműködéséről, a minisztériumok, intézetek és üzemek közötti közvetlen munkakapcsolatok kiépítéséről. a a magyar küldöttség meglátogat néhány kubai üzemet is.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent a külügyminisztérium és a könnyűipari minisztérium több vezető képviselője, ott volt floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

14.08 rj

10/14 ut

- 24 -

bb.32. termelés közben korszerűsítik a kemencéket - döntöttek a szocialista brigád kitüntetésekéről a tatabányai alumíniumkohóban

vid/p kz hgy

1973. január 30.

a tatabányai alumíniumkohóban kedden befejeződtek az idei első termelési tanácskozások. a vállalat 700 dolgozójával vitatták meg az ez évi feladatokat, s döntöttek a szocialista brigád címek odaítéléséről. mint elmondták a fémtermelés mennyiségileg a tavalyihoz hasonló lesz, ez azonban nem jelent szünetet az ország legrégebb alumínium kohójának fejlődésében. az idén többek között megoldják a múlt évben üzembe helyezett korszerű öntve-hengerlő berendezés kapacitásának megduplázását. ezzel évi 7.500 tonnával emelik a külföldön is keresett kábelgyártásra alkalmas durvahuzal termelését.

hasonlóképpen jól szervezett, nagyon gondosmunkát igényel a műszaki és fizikai dolgozóktól egyaránt a három kohócsarnok rekonstrukciója. a tavaly megkezdett munkához ugyanis olyan technológiát dolgoztak ki, hogy termelés közben alakítják át az anódberendezéseket. az anódkeresztmetszet növelésével fokozzák az áramerősséget és így a termelés mennyiségét. a rekonstrukcióval -melyet 1974 vége helyett várhatóan fél évvel előbb fejeznek be - jelentősen javulnak a termelés fajlagos mutatói.

a termelési tanácskozásokon két brigádot tartottak méltónak a szocialista brigád jelvényre, négyet pedig az oklevélre. a vegyesüzem 18 tagú táncsics brigádjának pedig az aranykoszorus jelvényt szavazták meg, mert ezúttal tizedszer nyerte el a megtisztelő címet./mti/

--

14.05/p

-25-

M-140

bb. 33. közös beruházás - az üzemek és a borsod megyei tanács lakásépítési kooperációja

vid/p kz hgy

1973. január 30.

a borsod megyei tanács több vállalattal lakásépítési megállapodást kötött. a borsodnádasdi lemezgyárral aláírt szerződés szerint a megyei tanács és az üzem másfél-másfél millió forinttal járul hozzá tizenkét lakás felépítéséhez. a lemezgyár az idén a kivitelezést is „házilag” oldja meg, sőt a jövőbeni lakókat is bekapcsolta a munkába. az így megtakarított pénzből 6 tervben felüli lakás költségeit fedezik, tehát összesen tizenkilenc lakás készül el a tanács és a vállalat együttműködésével. a lakások felé a lemezgyár többszöri bérlőkijelölési jogot kapott. hasonló megállapodást kötött a megyei tanács a hollóházi porcellángyárral is. ott tizenegy lakást építenek kooperációval, s ebből 3 jut a helyi tanácsnak. sajobáonyban, a negyedik ötéves terv végéig, kétszázötven lakást építenek az északmagyarországi vegyiművek részére. a megyei tanács tizenöt, a vegyiművek pedig megközelítőleg negyvenmillió forinttal járul hozzá a beruházáshoz. /mti/

--

bb. 34. procelán emléktárgyak pest-buda centenáriuma

vid/o kz hgy

1973. január 30.

a hollóházi porcellángyár budapesti részlegében kedden megkezdtek a pest-buda egyesítésének századik évfordulójára tervezett, illetve rendelt emléktárgyak készítését. a különféle alakú serlegek, söröskorsók, tálak, plakettek és namutartók a főváros legszébb tájait, műemlékeit, hidjait és középületeit örökítik meg. felhasználták díszítésükre a régi pest-buda és óbuda címereit is. a finom porcellán díszítésszerű tárgyakat február végétől szállítják a rendelőknek. /mti/

--

bb. 36. csak akkor fizet, ha bevált-uj típusu mészégető kemencét próbálnak ki dorogon

vid/kz/rj hgy

1973. január 30.

uj típusu mészégető kemence kipróbálását kezdték meg a dorogi mészműben. a teljesen új konstrukciójú kemencében az olyan apró kőből is tudnak meszet égetni, aminek nagy része eddig hulladékként a meddőhányókra került.

/folyt.köv./

14.35 rj

- 26 -

NA 1435

bb. 36. / csak akkor fizet... 1. folyt./rj

a napi husz tonna teljesítményű kísérleti kemence több hónapos próbáját nagy figyelemmel kísérik a szakemberek, mert ilyen technológiával még nem égetnek meszet sehol az országban. a kemence konstrukciójához hasonlóan újszerűek a felépítésének a körülményei is. a beruházó - a cement és mészművek vezérigazgatósága - ugyanis csak akkor fizeti ki a teljes összeget, a terveket szállító vegyiműveket tervező vállalatnak, ha a kemence olyan gazdaságosan működik, mint ahogy azt a tervdokumentációkban garantálják. ellenkező esetben a beruházási összegnek csak a felét kapja meg a vegyterv. így tehát közösen vállalják a kockázatot. ha az új berendezés beválik, mintájára építenek majd a következő években nagyobb teljesítményű mészégető kemencéket. /mti/

--

bb. 37. reprezentációtól a segélyezésig: huszonöt különböző célra használják fel a kulturális alapot borsodban

vid/fm/rj hgy

1973. január 30.

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság két éves vizsgálat eredményét összegezve, keddi ülésén vitatta meg a negyvenöt településen végzett vizsgálat alapján a népművelési célokra fordított és több forrásból származó anyagi eszközök felhasználását.

a beszámoló megállapította, hogy a megyében háromszázhetvenöt ismeretterjesztő szakkör és háromszázhetven klub működik. az előismerésre méltó tartalmi eredmények értékét növeli, hogy azokat többnyire nagyon mostoha személyi és tárgyi feltételek mellett érték el. a megyében az előírások alapján kétszázötven művelődési intézmény nyert besorolást, harminc megszűnt, és így azoknak a településeknek száma, ahol nincs művelődési otthon, megközelíti a százat.

a vizsgálat megállapította, hogy a közművesítésre fordított összegek nagysága nem emelkedett megfelelően. az anyagi eszközök egy része elaprózódik, felhasználásuk nem eléggé koordinált, egyre inkább csökken a gazdálkodó szervek részéről természetben nyújtott támogatás. a szakszervezeti intézmények ellátottsága meghaladja a tanácsok által fenntartott intézmények színvonalát.

/folyt.köv./

14.30 rj

- 27 -

NA 1435

bb. 37. / reprezentációtól... 1. folyt./rj

a rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználását vizsgálva egészen kirívó esetekkel is találkozott a bizottság. a kulturális alapot huszonötféle célra használják fel; jelentős részét, tizenkét százalékát például reprezentációra. a halmaji tsz ebből a keretből tizenöt ezer forintot itálra költött és számolt el. a szini tsz három éven át a kulturális alap csaknem nyolcvan százalékát vendéglátásra költötte. gyakori az is, hogy a dolgozók jutalmazását, segélyezését is ebből a pénzből fizetik ki.

a helyi közművelődési intézmények és gazdálkodó szervek között még nem mindenütt alakult ki a megkívánható együttműködés, de már jó példa is található. a mezőcsáti tsz például szerződést kötött a tanáccsal, s ennek alapján tizen ezer forinttal támogatja a járási művelődési házat. a borsodnádasi lemezgyár abban a három községben, ahonnan dolgozói bejárnak, összesen harmincezer forint anyagi támogatást juttat a művelődési otthonnak.

a népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat alapján az illetékeseknek tett előterjesztésében javasolta többek között a szakszervezeti és tanácsi művelődési intézmények közötti együttműködés ki- szélesítését és koordinálását. ajánlotta, hogy a borsod megyei tanács a művelődési intézmények felújítására létesítsen központi alapot, s az igényeket sorolva, juttassa azt az intézményeknek; az ediginél fokozottabban gondoskodjanak az ifjúság művelődési igényeinek kielégítésére, különösen az edelényi, az encsi és az ózdi járásban; a felügyeleti szervek dolgozzanak ki irányelveket annak meghatározására, hogy a kulturális alapot milyen célra lehet felhasználni. /mti/

bb.35. ülést tartott a magyarországi németek demokratikus szövetségének országos választmánya

t nn /gk/p zs hgy

1973. január 30.

kedden a tit budapesti szervezetének muzeum utcai székházában tartotta országos választmányi ülését a magyarországi németek demokratikus szövetsége. dr. wild frigyos főtitkár beszámolójában megállapította, hogy 1972-ben tovább mélyült a magyar és a nemzetiségi lakosság barátsága, megszilárdult a szocialista népi, nemzeti egység. a német ajkuak egyenjogú állampolgárként vesznek részt a szocialista építésben, és kiemelkedő eredmények születtek a nemzeti- ségi hagyományok gyűjtésében, tudományos feldolgozásában és ápolásában is. különösen jelentős volt a „reich brüderlich die hand, vetélkedő megtartása, amelynek gálaestjét a magyar televízió is közvetítette. tovább erősödtek a baráti kapcsolatok az ndk-val. több község között alakult ki közvetlen baráti viszony, így harta és teutschenthal, pápa és quedlinburg között, valamint a kecskédi nemzetiségi kulturcsoport és egy cottbusi együttes között./ folyt köv./

14.25/p

-28-

bb.35. ülést tartott ..... 1.folyt /p

1972-ben is több mint tizezer példányban adták ki a deutscher kalendert. sikeresek voltak a kulturkörtak, a béke és barátság estek, a nemzetiségi napok. magyarország 36 német óvodájában 1380, a nemzetiségi tanítási nyelvű általános iskolákban összesen 11.552 gyermek tanulja a német nyelvet. az adatok azt bizonyítják, hogy nő a német nyelv iránti érdeklődés.

az 1973-as tervek szerint a szövetség továbbra is főfeladatának tekinti az anyanyelvi kultúra ápolását, a szocialista öntudat és tudat elmélyítését, a német ajku dolgozók körében, a magyar ajkuak és a velük együtt lakó nemzetiségi dolgozók közötti együttműködés és barátság ápolását. tovább szélesítik az országos páva-mozgalomhoz kapcsolódva a „reich brüderlich die hand, -mozgalmat, kifejezve, hogy a német nyelvű lakosság anyanyelvi kulturája szerves része magyarország össznépi kulturájának. március 26. és április 2. között baranya megyében rendeznek kulturkörtakot, május 9 és 16. között pedig fejér és komárom megyében. a magyarországi németek is részt vesznek az 1973 augusztusában ismét megrendezésre kerülő duna-menti folklórfesztiválon, illetve az országos nemzetiségi fesztiválon. tavasszal petőfi versmondó versenyt szerveznek./mti/

--

bb.38. megkezdték az 1973. évi győri ipari kiállítás.-és vásár előkészítését

vid/p kz hgy

1973. január 30

kedden megalakult a győr-sopron megye és a nyugat-dunántúli iparát reprezentáló 1973-évi ipari kiállítás -és vásár rendező bizottsága és titkársága. mint bejelentették a július 29-30 között nyitva tartó vásáron az idén első alkalommal osztrák vállalatok is részt vesznek. csehszlovákiából ugyancsak szép számban érkeztek előzetes jelentkezések.

az idei győri kiállítás és vásár két érdekessége, hogy a győri könnyűipari üzemek ez alkalommal mutatják be legújabb termékeiket, amelyeket megvásárolhat a közönség, ugyanakkor az idén először rendeznek „vásári tombolát, amelynek teljes bevételét a már épülő győri kiállítási és sportcsarnok építésére fordítják. a következő, 1975-ben megrendezendő ipari kiállítás- és vásárt ugyanis már az új, korszerű csarnokban szeretnék megrendezni./mti/

--

14.30/p

-29-

NA 1570

bb.39. javult a tanyai lakosság ellátása szabolcsban

vid/p fm hgy

1973. január 30.

a külterületi települések helyzetéről, a fejlesztésükkel kapcsolatos intézkedések eredményeiről tárgyalt keddi ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy a gazdasági és társadalmi változások következtében 10 évalatt 83.700-ról 65.200-ra csökkent szabolcsban a tanyai lakosok száma. a megye lakosságának azonban még így is 11 százaléka elszórt településeken él. a róluk való gondoskodás az utóbbi években az illetékes tanácsok fontos feladatát képezte. ennek eredményeként a tanyai lakosság életkörülményei lényegesen jobbak, mint 10-15 évvel ezelőtt voltak.

1970-ben a tanyai lakások 56 százalékában égett a villany. azóta újabb 16 települést villamosítottak. a negyedik ötéves terv hátralévő időszakában még további 15 tanyai település villamosítására kerül sor. az igények ennél jóval nagyobbak. a tanyai települések 34 százaléka rendelkezik kiépített bekötő uttal, 110 tanyát érint autóbusszjárat, 21-nek van vasutállomása, 126 tanyán működik segélyt kérő telefon. majdnem ezer felsőtagozatos tanuló szakrendszerű oktatását kollégiumi elhelyezéssel biztosítják. ugyanakkor még 106 tanyai kisiskolában 4.500 gyermek tanul az átlagosnál kedvezőtlenebb feltételek között. hat iskolában villany sincs. 32 tanyán rendszeres az orvosi rendelés, 22 helyen működik mozi, hat művelődési autó 57 nagyobb településen tart könyvkölcsönzést és filmvetítést. a lakosság 138 kereskedelmi egységben szerezheti be a legszükségesebb élelmiszer-és vegyes árucikkeket.

a fejlődés ellenére a külterületen élők ellátottsága elmarad a belterületi lakosságétól. a helyzet további javítása céljából a végrehajtó bizottság határozatot hozott 1975-ig szóló konkrét intézkedési terv és 1985-ig szóló távlati program elkészítésére. /mti/

--

bb.40. tanévzáró ünnepség szombathelyen, a tanácsakadémia elnökképző tagozatán

vid/p fm hgy

1973. január 30.

tanévzáró ünnepséget rendeztek kedden a tanácsakadémia szombathelyi oktatási intézetének elnökképző tagozatán. az intézetben a nagyközségi és községi tanács elnökök részére negyedik alkalommal tartottak öthónapos bentlakásos tanfolyamot, amelyen az ország tizenkilenc megyéjéből hatvanhatan vettek részt.

/folyt köv ./
14.45/p

-30-

1570

bb.40. tanévzáró ünnepség..... 1.folyt /p

az ünnepségen -amelyen megjelentek a vas megyei párt-és tanácsszervek, valamint a tanfolyamon résztvevő hallgatók megyéinek vezetői, képviselői -dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke tartott előadást, a tanácsvezetők legfőbb feladatairól, munkájuk jelentőségéről. ezután dr. norváth sándor, a szombathelyi tanácsakadémia igazgatója értékelte a tanfolyam hallgatóinak munkáját. a hallgatók nevében dr. jójárt istván, ruzsa község tanácselnöke mondott köszönetet a tanfolyam megszervezéséért, a munkájukhoz nyújtott segítségért.

a tanévzáró a legjobb tanulmányi eredményt elérők megjutalmazásával és ünnepi műsorral fejeződött be. /mti/

--

bb. 42. új telephelyet kapott a posta központi kábelüzeme

i/kf/gk/rj ie hgy

1973. január 30.

kedden kőbányán, a balkán utca 13. szám alatt átadták rendeltetésének a posta központi kábelüzemének új telephelyét. az új üzem megtekintette horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a posta vezérigazgatója és bíró bódis józsef, a postások szervezeti titkára.

a kábelüzem 60 millió forintos költséggel épült, öt katasztrális holdnyi telepen az üzemépületeken, a munkahelyeken, a korszerű szociális létesítményeken kívül négyszintes raktár és irodaház is létesült. az új telep lehetővé teszi, hogy a hatvan esztendőss, országos fontosságú üzem korszerű körülmények között végezhesse munkáját. odaköltözött a belvárosból az üzem központja, s a fővárosban szétszórtan működő négy kirendeltsége, raktára is.

az avatás alkalmából az üzem vezetői egyebek közt elmondták, hogy az üzem foglalkozik országszerte a legfontosabb föld alatti távbeszélő kábelhálózat kialakításával, évente mintegy 200 millió forint értékű kábelhálózatot épít. a kábelüzem építette ki egyebek között csehszlovákia és jugoszlávia irányába a nagyteljesítményű - telefon - és tv-átvitelre egyaránt alkalmas, például egyszerre 960 telefonbeszélgetést közvetítő-koaxiális kábelösszeköttetést, amely az idén a szovjetunió irányába is elkészül. munkálatai során a kábelüzem a múlt évben félmillió köbméter földet mozgatott meg, 291 kilométer kábelt és 164.000 méter pvc- és beton kábelcsatornát fektetett le. munkájuk méreteire jellemző, hogy a metró építésével kapcsolatosan - új nyomvonalépítés, kábeláthelyezés stb. miatt - 380 000 kábeleret kellett összekötniük.

az üzem idei nagyobb munkái: a nyíregyházán létesülő crossbar telefonközpont, valamint a fővárosi új lakótelepek kábelhálózatának építése, illetve bővítése. /mti/

--

bb. 41. Lengyel élelmiszeripari árubemutató

t/sz/fk/rj ie hgy

1973. január 30.

az agros külkereskedelmi vállalat kedden a varsó étteremben bemutatta a lengyel ipar élelmiszer és ital-ujdonságait a magyar szakembereknek. a bemutató célja, hogy a magyar partnerek megismerjék ezeket az új termékeket, s vásárolnassanak is belőlük a hazai piac számára.

a monimpex és a lengyel agros külkereskedelmi vállalat éven-te körülbelül 5 millió rubel értékű árut szállít egymásnak. a lengyel fél nagymennyiségben ad el vodkát, sört, /idén 95 ezer hektolitert/ és édességet, Lengyelországban pedig kedveltek a magyar borok és pezsgők. az agros mintegy hetven országgal tart fenn kereskedelmi kapcsolatot. /mti/

bb. 43. képzőművészeti kiállítás debrecenben

vid/fm/rj hgy

1973. január 30.

kedden debrecenben, a megyei művelődési központban kiállítás nyílt révész napsugár, grafikáiból, cs. uhrin tiber tüzománc-munkáiból, tenk lászló festményeiből és topor andrás grafikáiból.

a megnyitó után „művészet és közízlés”, címmel tartottak ankétot a kiállító művészek részvételével. /mti/

bb. 45. fogadás a lengyel szimfonikusok tiszteletére

t/ro/á/rj zs hgy

1973. január 30.

dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese kedden fogadást adott a fészek klubban a hazánkban vendégszerepelt bydgoszcki szimfonikus zenekar tiszteletére, amelyen megjelent demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a művelődésügyi minisztérium, és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

15.00 rj

- 32 -

NA 1505

bb. 44. a mosonmagyaróvári zalka máté munkásörzászlóalj ünnepi egységgyűlése

vid/fm/rj hgy

1973. január 30.

kedden a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári karának disztermében tartotta ünnepi egységgyűlését a mosonmagyaróvári zalka máté munkásörzászlóalj. konrád lajos zászlóalj-parancsnok ismertette a zászlóalj 1972. évi kiképzési eredményeit, majd gyimesi sándor, a munkásörség győr-sopron-megyei parancsnoka 17 munkásörnek nyújtotta át a „kiváló munkásör”, jelvényt, kilencnek pedig a „kiváló munkásör parancsnok”, jelvényt. 15 éves szolgálati érdeméremet 17, 10 éves szolgálati érdeméremet öt munkásör kapott az ünnepi egységgyűlésen. /mti/

bb 47. külkereskedelmi vállalatok vezetőinek tanácskozása

t sl/tm szb ie

1973. január 30.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter kedden a minisztériumban tájékoztatta a külkereskedelmi vállalatok vezetőit az 1972. évi eredményekről és az idei feladatokról.

mint mondotta, 1972-ben lényegesen nőtt az export, csökkent az import, külkereskedelmi mérlegünk aktivummal zárult. a legfőbb feladat, hogy e tendenciát mindenülről erősítsék, javuljon külkereskedelmünk gazdaságossága. meg kell teremteni annak feltételeit, hogy a tőkés országokba fokozhassuk gépkivitelünket. a szocialista országokból az idén a tavalyinál jóval több árut akarunk vásárolni, mindenekelőtt a gépek importját fokozzuk.

elmondotta, hogy az idei feladatok közé tartozik az 1974-75. évi külkereskedelmi tervkoncepció kidolgozása. a legjelentősebb feladatok közé sorolta a gazdaságos és gazdaságtalan termékek körének pontosabb körülhatárolását, a gazdaságos cikkek gyártásának és exportjának fokozását, a kevésbé gazdaságosak visszaszorítását. rámutatott, hogy a gazdaságosság fokozását szolgálja a kormány hitelpolitikája, ennek ösztönzésére használják fel a kereskedelempolitikai alapot és a többi közgazdasági szabályozót is. /mti/

15.15/szb

-33-

NA 1505

bb.46. csaknem másfél millió női dolgozót érintenek a bérpolitikai intézkedések - szakszervezeti nőfelelősök értekezlete

t sl/tm/ok ie hgy 1973. január 30.

a szot nőbizottsága az ágazati és megyei, illetve budapesti nőfelelősök részére kedden értekezletet rendezett a szot széknázában.

dr. jandek géza, a szot közgazdasági osztályának vezetője a bérpolitikai intézkedések végrehajtásáról tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit. rámutatott, hogy a március 1-én életbélépő központi bérntézkedések csaknem másfél millió női dolgozót érintenek, s felhívta a figyelmet, hogy a béremelések vállalaton belüli helyes elosztásához elengedhetetlen a kollektívák bevonása. mindenütt őrködjének azon, hogy az összegek szétosztásakor a párt- és kormány által megszabott elvek érvényesüljenek.

évinger mihály, a szot munkavédelmi osztályának helyettes vezetője a balesetek alakulásáról, a dolgozók, mindenekelőtt a nők baleset elleni védelmével kapcsolatos feladatokról tartott tájékoztatót.

elmondotta, hogy 1972-ben nemcsak megállítani sikerült a korábbi kedvezőtlen tendenciákat, hanem a legtöbb területen visszaszorulóban vannak az üzemi balesetek. ez annak köszönhető, hogy most már következetesebben hajtják végre a munkavédelemmel kapcsolatos kormányhatározatot, a szakszervezetek is jgyakrabban és hatékonyabban ellenőrzik a munkavédelmi intézkedéseket, s feltárják a balesetek okait. a balesetek száma a nők körében is csökkent, még igen sok azonban a tennivaló. sokhelyütt még mindig nem állították össze a zoknak a munkaköröknek a jegyzékét, amelyekben nőket a nem megfelelő munkafeltételek miatt tilos foglalkoztatni. a nőfelelősök is gondoskodjanak arról, hogy a következő hónapokban, a kollektív szerződések szokásos felülvizsgálatakor az ilyen hiányokat pótolják, s még inkább lépjenek fel abban az esetben, ha az ilyen intézkedéseket valahol meg akarják szegni./mti/

15.20/ok

NA 150

- 34 -

bb 48. sokba került a 12 nagyfröccs - 1200 forint pénzbüntetésre ítélték

vid-fm szb hgy

1973. január 30.

scheffer istván magyarszecsői lakos erősen ittasan kérekpározott szőny közsgben, az m-1-es uton. a 30 éves kocsi-kisérő aznap egy deci pálinkát és 12 nagyfröccsöt ivott. a komáromi járásbíróság 600 forint pénzbírságra ítélte, az esztergomi megyei bíróság azonban jogerősen 1200 forintra emelte a büntetést. súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy scheffer olyan utvonalon ült ittasan járművére, ahol a nagy forgalom miatt különösen veszélyeztette a közlekedés rendjét, biztonságát, mások egészségét. /mti/

-. -

bb 49. 140 liter vért adtak a vietnami sebesülteknek a győri építőmunkások

vid-fm szb hgy

1973. január 30.

győr-sopron megyében, - ahol az elmúlt héten mintegy kétszáz liter vért adtak a dolgozók a vietnami sebesültek gyógyulásához, - tovább szélesedik a nemes akció. kedden a győr megyei állami építőipari vállalat dolgozói tettek tanúságot segítőkészségükről. a győri házgyárban a békét köszöntő feliratok és zászlók fogadták azt a több mint háromszáz építőmunkást, akik a vállalat győri építkezéseiről különbuszokkal érkeztek véradásra. a munkahelyek pártalapszervezetei és szakszervezeti titkárainak vezetésével érkezett csoportok közül elsőként a házgyári központi lakatosüzem, „szocialista”, címmel hatszorosan kitüntetett munkáskollektívája jelentkezett véradásra. a nap folyamán összesen 347 építőipari dolgozó adott vért, ennél azonban jóval többen jelentkeztek, akiket azonban influenza gyanúja miatt el kellett utasítani. a győri építők véradónapjának eredményeként mintegy 140 liter gyógyító vér gyűlt össze. /mti/

-. -

15.30/szb

-35-

NA 150

bb.50. a szülői munkaközösségek tevékenységéről tanácskozott a hazafias népfront vas megyei pedagógiai bizottsága

vid/fm/ok hgy

1973. január 30.

a szülői munkaközösségek tevékenységéről, a gyermek- és ifjúságvédelemről tanácskozott kedden szombathelyen a hazafias népfront vas megyei pedagógiai bizottsága. a tanácskozást megelőzően a bizottság tagjai a megye kilencven oktatási intézményében, atánácsok művelődési osztályainál végeztek felmérést a szülői munkaközösségek munkájáról, terveiről. többek között megállapították, hogy sok a jószándék, a tettvágy a szülőknél, de több helyen nem tudják pontosan, mi a teendő, ezért a népfront pedagógiai bizottságának segítenie kell a szülői munkaközösségeket.

valamennyi szülői munkaközösség rendelkezik munkatervvel, amely tartalmazza a feladatokat, s a vállalatoktól ezek a tervek azonban nem minden esetben reálisak. a tervekben szerepel a gyermek- és ifjúságvédelem, a veszélyeztetett és hátrányos helyzetben lévők, valamint a fizikai dolgozók gyermekeinek segítése. helyes kezdeményezésként értékelték, hogy a szombathelyi a körmenyi, és a celldömölki járásban a tanácsok pedagógiai bizottságaiba, albizottságaiba a szülői munkaközösségek képviselőit is bevonták.

a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy a szülői munkaközösségeknek az eddigénél nagyobb gondot kell fordítaniuk az állami gondozottak segítésére. a megyében 1319 állami gondozott gyermek él, közülük 245-en nevelő szülőknél. róluk az állam megfelelően gondoskodik, de gondolni kell arra is, hogy ezek a gyermekek lelki sérültek és számos esetben családi tragédiák áldozatai.

a pedagógiai bizottság elhatározta, hogy segíti tartalom- sabbá tenni a szülők iskolájának, akadémiájának munkáját. a családjogi s az ifjúsággal kapcsolatos törvények, rendeletek megismertetését, a szülői munkaközösségekben rejlő lehetőségek kamatoztatását, tevékenységük legjobb módszereinek elterjesztését. fontos feladatként jelölték meg az iskolai és a családi nevelés összhangjának megteremtését, a szülői munkaközösségekben végzett munka nagyobb társadalmi elismerésének megteremtését./mti/

15.35/ok

- 36 -

NA 16⁰⁰

bb 51. nehézipari miniszteri értekezlet a bérpolitikai intézkedések végrehajtásáról

t bé/tm szb ie hgy

1973. január 30.

kedden rendkívüli miniszteri értekezletet tartottak a nehézipari minisztériumban. a vegyipari, a bányász és a vasas szakszervezet vezetőinek részvételével a március 1-én életbelépő bérpolitikai intézkedések nehézipari vonatkozásait vitatták meg. jóváhagyták az iparágazatok béremelési kereteit, és a felosztás irányelveit.

a nehézipari tárca vállalatai béremelésre összesen 493,128 000 forintot kapnak. ez átlagosan 8 százalékos béremelést jelent. ezt az összeget természetesen differenciáltan osztják fel a különböző iparágak között. legnagyobb összeggel a bányászok bérét emelik, összesen

össze- sen 307,8 millió forinttal, amely átlagban 8,4 százalékos béremelést jelent. 38,9 millió forintot kap a villamosenergia-ipar, ez átlagban 7,2 százalékos növekedés. a vegyipari ágazat 98,9 millió forint béremelésben részesül, ez 7,6 százalék átlagban. a különböző iparágakban a béremelés összességén belül eltérő a differenciálás aránya, az erre fordított összeg. a legmagasabb a szénbányákban, 1,7 - és legalacsonyabb a villamosenergia iparban - 0,7 százalék. a vegyiparban 1,6 százalékot állapítottak meg. ezek a számok az egyes munkaterületek nehézségi fokának, a nők arányának és a műszakok számának jelelnek meg.

a differenciálásra szánt összeg egy részét a vegyiparban átcsoportosítják öt nagy vállalatnak. ez a megkülönböztetett mennyiségű béremelés a legnagyobb beruházásokkal bővülő vegyipari üzemeket, így a borsodi vegyi kombinátot, a tiszai vegyi kombinátot és a péti nitrogén műveket érinti, valamint azt a két gyárat, ahol elmaradtak a bérfejlesztésben, így a tiszavasvári alkaloidát, és az oxigén és dissous gázgyár vállalatot. /mti/

..

bb 52. megszigorítják az árellenőrzést - országos árkonferencia az idei tennivalókról

t sb/gk szb ie hgy

1973. január 30.

az árhatóságok, a minisztériumok, a megyei tanácsok és a fővárosi tanács ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi osztályainak szakemberei tartottak kedden az állami fejlesztési bank nagytermében országos árkonferenciát, amelyen dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke adott tájékoztatást az időszerű árpolitikai munkálatokról, feladatokról.

/folyt.köv./

16.00/szb

-37-

NA 16³⁰

bb 52. /megszigorítják az... 1. folyt./-szb

dr. csikós nagy béla rámutatott arra, hogy a közelmúltban megjelent és a továbbiakban tervezett árpolitikai intézkedések korrekciós jellegűek, tehát nem alapvetően változtatják, hanem az eddigi tapasztalatoknak megfelelően javítják az ármechanizmust s szüntetik meg a negatívumokat, az észlelt hibákat. így a termékek szélesebb körére terjesztik ki az új áru megjelenése előtti ellenőrzést. a napokban jelent meg az az intézkedés, amely szerint az építőiparban felhasználásra kerülő szabadáras termékeknek a korábbinál lényegesen nagyobb körére - főleg gépipari termékekre - tették kötelezővé a tervezett áremelés előzetes bejelentését. hasonló intézkedésekre kerül sor néhány nap múlva a szabadáras gyermekruházati cikkek körében, s a minisztériumok további vizsgálatokat végeznek, amelyek szerint előreláthatólag májusban meg lehet határozni azokat az újabb cikkeket, amelyekkel még tovább növelhető a tervezett áremelés előzetes bejelentésére kötelezett termékek köre.

a tervezett intézkedések előmunkálatai során különösen jelentősek azok a vizsgálatok, amelyeket a tisztességtelen haszon megítélésének témájában végeztek. az eddigi viták során tisztázták, hogy az 1967-ben kiadott kormányhatározat alapvető megállapításai továbbra is érvényesek, tehát azt kell tisztességtelen haszonnak tekinteni, amit tisztességtelen magatartással, módszerrel vagy kirívóan magas árral értek el. az eddigi vizsgálatok alapján azonban az árhivatal indokoltnak látja, hogy a kormányhatározatba beépüljenek s így kötelező erejűvé váljanak azok az árváltoztatási kritériumok, amelyeket 1970-ben ajánlasként hoztak nyilvánosságra az árhivatal elnökének közleményében. ezek az irányelvek sorolták fel a vállalatok tisztességes magatartásaként jogosan elvárható követelményeket.

a készülő javaslatokban fontos állásfoglalás, hogy a tisztességtelen hasznót nem vállalati, hanem termékkategóriaként kell vizsgálni, hiszen a kirívóan magas ár mindig valamilyen konkrét termékben nyilvánul meg. korábban ugyanis csak összvállalati tevékenységéért lehetett felelősségre vonni azt a vállalatot, amelyiknek egyik-másik terméke indokolatlanul drága volt. a vállalat ugyanis azzal érvelt, hogy a vállalati nyereség nem haladja meg a tisztességes mértéket. a vállalatok természetesen továbbra is megtehetik, hogy egyes termékek árának leszállítása, vagy megtartása érdekében szükséges pénzügyi feltételeket más gyártmányuk áránál vegyék figyelembe.

/folyt.köv./

16.06/szb

-38-

M 16²⁵

bb 52. /megszigorítják az... 2. folyt./-szb

a tisztességtelen haszon lehetőségének korlátozását célozza az is, hogy a kohó- és gépipari minisztérium és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gyakorlatának megfelelően minden szakmára kiterjesszék, kötelezővé tegyék a termékek árkalkulációjának elkészítését. számítani lehet arra, hogy ez év tavaszáig a többi minisztérium is elkészíti és kiadja a költségvetési irányelveket. ezek a kalkulációk alkotják majd azt a mércét, amely a korábbinál kézzel foghatóbban megmutatja mi is a szabad árba foglalt valóságos nyereség. ezekben a számításokban ugyanis nem a termék árát, hanem a költségelszámolást szabályozzák. az árhivatal is kidolgozza az országos irányelveket, amelyeknek gyakorlati megvalósításában fontos követelmény, hogy megszűnjön a néhol megtalálható és eléggé el nem ítélhető gyakorlat, hogy egyes kalkulációkba nem létező anyagárat számítanak fel, s a burkolt nyereségen utólag egymás között megosztóznak a vállalatok. a költségelszámolás helyes szabályozása tehát a tisztességes vállalati magatartást erősíti.

dr. csikós nagy béla nagyon fontos ideai feladatként jelölte meg, hogy új alapokra kell helyezni a vállalatok közötti szerződéses kapcsolatokat. természetesen nem az együttműködés különböző formáiról van szó, hanem arról, hogy lényegesen megszigorítsák a szerződési fegyelmet és az árfegyelmet. meg kell szüntetni az árközlésnek semmire sem kötelező módját, nem engedhető meg, hogy többségében irányárakat adjanak meg, egyértelművé kell tenni az árat. fontos törekvés, hogy a tartós termelési és értékesítési kapcsolatokban újfajta szerződések, hosszú lejáratu árpolitikai megállapodások szülessenek. néhány vállalat már él ezzel a módszerrel. indokolt, hogy ez év második felétől újabb vállalatok térjenek át erre a módszerre. a hosszú lejáratu árpolitikai megállapodás különösen előnyös azoknak a kgst-országok közötti gépipari exportban érdekelt nagyvállalatoknak, amelyeknek az államközi egyezmények alapján öt évre rögzített áron kell szállítaniuk a termékeket, tehát az árakat nem emelhetik. egyes nagykereskedelmi vállalatok is jól hasznosíthatnák a hosszú lejáratu árpolitikai megállapodások rendszerét. az újfajta szerződések elveinek kidolgozása még nem fejeződött be, sok részletet kell megvitatni, hogy megnyugtatóan reális javaslatokat terjeszthessenek elő.

az ideai árpolitikai feladatok középpontjában áll az árelőellenőrzés megszigorítása. fontos cél, hogy évente egyszer valamennyi vállalatnál tartsanak árelőellenőrzést, de az árhatóságok szakemberei kevesen vannak, nem győzik a munkát. /folyt.köv./

16.15/szb

-39-

M 16²⁵

bb 52. /megszigorítják az... 3. folyt./-szb

ezért célszerű a szokásos általános ellenőrzést kiterjeszteni az árpolitikai vizsgálatra is. mód nyílik arra, hogy célvizsgálatokat, külső szakértők bevonásával tartanak ellenőrzést, s így megvalósítsák az előirányzott programot, a vállalatokévi évi legalább egy ellenőrzést.

az ellenőrzésnél mind jobban előtérbe kell kerülnie a megelőzésnek. ezért az árellenőrzési szakértő ne csak az árakhoz értsen, hanem egyúttal legyen elemző közgazdász is, aki még a bajok bekövetkezése előtt felismeri azokat a gazdasági tendenciákat, amelyek előbb-utóbb árproblémákat okozhatnak. az ellenőrzés szemléltetést is meg kell változtatni. meg kell szüntetni a különböző visszaélések elnéző kezelését, s nem szabad megelégedni gazdasági bírságok kiszabásával, meg kell találni a felelős személyeket, akik tisztességtelen magatartásukkal a bírság megítélésére okoztak. erősebben kell fellépni a lakosságot károsító kisiparosokkal, kiskereskedőkkel szemben is, s a korábbinál gyakrabban kell alkalmazni az egyik legsúlyosabb büntetést, az iparendély megvonását. /mti/

--

bb.53. kisz-propagandisták tanácskozása

pv/ok hgy

1973. január 30.

a kisz központi bizottsága kedden országos agitációs és propaganda tanácskozást rendezett budapestben a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen. a tanácskozáson - amelyen részt vett az ifjúsági szövetség agitációs és propaganda tevékenységének 300 vezetője, szervezője - friss istván akadémikus, az mszmp kb tagja, a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetének igazgatója tartott előadást „a szocialista népgazdasági tervés”, címmel, majd dr. gombár józsef, a kisz kb titkára az ifjúsági szövetség ideológiai, politikai munkájáról és időszaki feladatairól tájékoztatta a résztvevőket. /mti/

16.22/szb

KA 1650

-40-

bb 54. meghalt pur istván

1 jf/tr szb ie la

1973. január 30.

pur istván, az édosz szabolcs megyei bizottságának elnöke, az édosz központi vezetőségének tagja életének 61. évében hosszúságú betegség után elhunyt. az élelmezésiipari dolgozók szakszervezete saját halottjának tekintti, és temetéséről később intézkedik. /mti/

--

bb 55. pincetűz a mester utcában

szb la

1973. január 30.

kedden 13.05 órakor tüzet jelentettek a budapesti tűzoltóságnak. kigyulladt a ix. mester utca 1. szám alatti lakóépület pincéje. égett mintegy 10 pincerekesz, és az ott tárolt tüzelő-, valamint egyéb más anyag.

a veszélyesnek ígérkező tűz megfékezésére a tűzoltóság nagy erővel vonult ki, és sikerült azt mintegy másfél óra megfeszített munkával eloltani. személyi sérülés nem történt. az anyagi kár nem jelentős

a tüzet az eddigi megállapítás szerint a pincében égve felejtett gyertya okozta.

egyébként az elmúlt néhány nap alatt a főváros területén az ilyen jellegű gondatlanság miatt már több ízben keletkezett tűz. /mti/

--

bb 56. a fővárosi tanács ülése

t pr/tr szb zs la

1973. január 30.

kedden az újvárosháza nagytermében ülést tartott a fővárosi tanács.

első napirendként budapest felülvizsgált negyedik ötéves fejlesztési tervét vitatták meg; - az előterjesztéshez szépvölgyi zoltán tanácselnök fűzött szóbeli kiegészítéseket. /folyt.köv./

NA 1715

-41-

bb 56. /a fővárosi tanács... 1. folyt./-szb

elmondotta egyebek között, hogy az mszmp politikai bizottságának és a kormánynak a beruházási egyensúly javítására hozott határozatait követően a főváros is megvizsgálta beruházásainak helyzetét, s összhangba hozták a fejlesztési feladatokat a pénzügyi lehetőségekkel. a gondos, mélyreható elemzések eredménye: a kormány 1973-75-re szóló céltámogatására alapozva igen fontos területeken az eredeti előirányzatokat meghaladó célokat lehet kitűzni, néhány társadalompolitikai szempontból is fontos feladatot azonban a több pénz ellenére sem lehet maradktalanul teljesíteni. a felülvizsgálat eredményeként a fejlesztési programok megalapozottabbá váltak, fokozottabban érvényesül a célszerű takarékoság. a főváros átvizsgálta a negyedik ötéves tervét az elmúlt év decemberében tárgyalta meg a kormány, s a népgazdaság anyagi lehetőségeit figyelembevéve úgy döntött, hogy a főváros gondjainak enyhítésére 3,9 milliárd forint többletpénzt biztosít. ebből a számottevő összegből közmuéfejlesztésre egymilliárd forint, a helyi közlekedés fejlesztésére kétmilliárd forint, a lakásépítés hatósági áremelkedésének fedezetére pedig 900 millió forint jut.

országos főhatóságokkal közösen elemezték: felépíthető-e a tervezett 56 000 tanácsi lakás. vizsgálták az árak alakulását, a kapacitást, a terület előkészítését, a szanálást, és a költségek csökkentésének egyéb lehetőségeit. lényeges intézkedések születtek: az ipari szanálási feladatok egy részét elhagyták, vagy a következő ötéves tervidőszakra halasztották, 25.000-ról 22.000-re csökkentették a lakás-szanálást, olcsóbb típusú lakóépületeket hoznak tető alá, csaknem a felére csökkentették a magas épületben elhelyezkedő lakások számát, gyorsítják, egyszerűsítik a területelőkészítő és a tervszolgáltató munkát. ezekkel az intézkedésekkel a lakások árát egyenként 16-20 ezer forinttal lehetett csökkenteni, az új otthonok átlagköltsége azonban még így is mintegy 30 százalékkal lesz magasabb a számítottnál. a népgazdasági tervben előirányzott fedezetből - figyelembevéve a várható többlet-forrásokat is - a negyedik ötéves tervben budapesten 47.000 tanácsi lakást lehet felépíteni. állami erőből viszont még így is 90 százalékkal több lakás épül a fővárosban, mint a harmadik ötéves terv esztendeiben. szorgalmazzák a kapcsolódó létesítmények idejében való átadását - az eddigi tapasztalatok szerint lényeges a javulás az óvodáknál, az általános iskoláknál és a bölcsődéknél.

a magánérs építkezések terület-előkészítésére, közművesítésre a felülvizsgált terv az eredetienél félmilliárd forinttal többet szán. a különböző intézkedések kedvező hatását figyelembevéve a negyedik ötéves terv végéig 25-28 ezer lakás épül magánérsből.

a lakóházfelújítási alap 9 milliárd 59 millió forintos előirányzata 350 millió forinttal magasabb az eredeti tervnél.

/folyt.kötv./

17.12/szb

-42-

NA 1720

bb 56. /a fővárosi tanács... 2. folyt./-szb

közműellátásra 1.101 millió forinttal jut több, így biztosítani tudják a negyedik ötéves terv lakásépítkezéséhez szükséges alapközműellátást, s jut pénz az ötödik ötéves terv építkezéseinek közmuéelőkészítésére is. a magasabb összeg lehetővé teszi, hogy 1975. végén körülbelül 66 ezer köbméterrel több vizet kapjon naponta a főváros, mint amennyit az eredeti tervben számítottak. nem épülnek meg viszont a lakótelepek helyi tárolómedencéi, későbbre tolódott a békásmegyeri és az örmezón építendő 10 ezer köbméteres tárolómedence kialakítása, gyorsabban épül viszont a békásmegyeri lakótelep csatornahálózata.

a közlekedési ágazat fejlesztésére 4,5 milliárd forinttal jut több, mint az eredetileg jóváhagyott negyedik ötéves tervben. így lehetővé válik a metróépítések gyorsítása, egy esztendővel korábban helyezhetik üzembe az észak-déli vonat első szakaszát. nagyobb ütemben épülhet az 5-ös /soroksári/ és a 11-es /szentendrei/ országos főközlekedési utak fővárosi bevezető szakasza, megépülhetnek a tervezett közúti felüljárók, s elkészülnek a lakótelepi alaputak. járműbeszerzésre 2,4 milliárd forintot fordítanak, az áremelkedések miatt azonban a tervezettnél kevesebb új villamos és autóbusz állhat forgalomba.

az egészségügyi ellátás fejlesztésére 750 millió forintot fordítanak, a gyógyintézeti ágyak számának növekedése csaknem kétszerese lesz az előző ötéves tervidőszakénak, alig valamivel kevesebb az eredetileg tervezett 1056 ágynál. a bölcsődél helyek száma a tervezett 1590 helyett 3370 lesz. oktatási célokra 365 millió forintot fordítanak, a terveknek megfelelően 13,780 hellyel bővítik az óvodákat, 500-ra csökkentették az építendő tantermek számát, s egyelőre törölték két nevelőotthon bővítését.

az eredeti terv a fővárosi kiskereskedelmi hálózat 220-230 ezer négyzetméteres növekedésével számolt, várható gyarapodás 70-80 ezer négyzetméterrel lesz kevesebb. nagygyógyintézeteket tesznek, hogy az épülő lakótelepeken edejében elkészüljenek a kereskedelmi létesítmények. a fővárosi tanács - visszafizetési kötelezettséggel - jelentős összegekkel támogatja az óbudán épülő iparcikk-áruházat és a xiii. kerületbe tervezett lakberendezési áruházat. várhatóan még az ősszel megkezdődik az ország legnagyobb szövetkezeti áruházának építése a fehérvári úton.
/folyt.köv./

- 43 -

17.20/ok

NA 1720

ob.56./a fővárosi tanács 3.folyt./ok

a fővárosi tanács - vita után- egyetértett az átvizsgált tervbenfoglaltakkal, s a fejlesztési alap bevételeit és kiadásait - az 1971-ben jóváhagyott 25.424 millió forinttal szemben a negyedik ötéves tervidőszakra 32.378 millió forintban állapította meg. a tanács köszönetet mondott a buapesti üzemeknek, intézményeknek, szövetkezeteknek, társadalmi szervezeteknek és szocialista brigádoknak a városfejlesztésben kifejtett áldozatos társadalmi munkájukért.

ezt követően a fővárosi tanács ideai tervét és költségvetését vitatták meg kőmives istván tanácselnökhelyettes referátuma alapján.

a főváros ideai fejlesztési alapja 28,7 százalékkal magasabb az elmúlt esztendeinél, s meghaladja a 7 milliárd forintot. 1973-ban budapesten 14,200 - 14,700 lakás épül, a legtöbb változatlanul zuglóban, ujjpatotán és óbudán. óbudán négy, zuglóban és ujjpatotán 3-3 élelmiszerbolt, abc-áruház nyílik, s befejezik a kelenföldi, az őrmezői és leányka utcai lakótelepek abc-áruházait is. az építési területeken lebontandó lakások száma eléri a 3.300-at. a lakóházfelújításra 1,883 millió forintot költenek. a közműfejlesztési tervek fő feladata a lakásépítési alapközműellátásának biztosítása, mérséklődik új gázfogyasztók bekapcsolása, fokozzák a víztermelő-telepek, a nagy átmérőjű vezetékek, a szennyvíz- főgyűjtők és átemelő építését.

az idén tovább növekszik a tömegközlekedés forgalma, a teljes kelet-nyugati metróvonal azonban új arányokat teremtet az utasforgalom megoszlásában. éppen a metró tehermentesítő szerepének következtében az autóbusszon utazók számának csökkentését várják, viszont a taxiforgalom jelentős növekedésével számolnak. a járműbeszerzések, a lépcsőzetes munkakezdés kiterjesztése, valamint az utasforgalom arányainak változása enyhítheti a tömegközlekedési eszközök zsúfoltságát.

184-gyel szaporodik a gyógyintézeti ágyak száma, új rendelőintézetet nyitnak a gyáli uton, a tétényi uton és a xvii. kerületben, 720-szal nő a bölcsődei helyek száma, 3 400-zal több gyermek kaphat helyet az óvodákban, 152 új tanterem épül az általános iskolákban, várható a soroksári uton épülő új könyvtár elkészülte, a marcibányi téri új ifjúsági ház és a gubacsi uton kulturház befejezése.
/folyt.köv./

17.30/ok

Nr 1725

bb.56./a fővárosi tanács 4.folyt./ok

a fővárosi tanács budapest 1973 évi tervét és költségvetését elfogadta.

a tanács végezetül hatályon kívül helyezte a főváros területén lévő ingatlanok határainak megjelöléséről szóló 4/1956 számú, avágottbaromfi forgalomba hozataláról szóló 2/1957 számú, a fővárosi kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai titkárságainak szervezetérevonatkozó 4/1969 számú, valamint a házfelügyelők munkaviszonyáról szóló 2/1958 számú fővárosi tanácsi rendeleteket./mti/

---

bb 57. tanácskozás az ipari formatervezésről

mm szb zs la

1973. január 30.

az ernst muzeumban megnyílt ndk ipari formatervezési kiállítás alkalmából kollokviumot rendeztek kedden a fészek művészklubban. a tanácskozáson „az ipari formatervezés helyzete az ndk-ban és az ipari formatervezési hivatal feladata,„ címmel dr. wolfgang schmidt, az ndk ipari formatervezési hivatal vezetőhelyettese tartott bevezető előadást, majd paul jung professzor, a halleski főiskola rektora az ipari formatervezőknek a főiskolán folyó képzéséről tájékoztatta a megjelenteket.

a diavetítéssel kísért előadásokat élénk vita követte. /mti/

---

bb 58. román vezetők köszönő távirata

gk szb zs la

1973. január 30.

nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, a román szocialista köztársaság államtanácsának elnöke és ion gheorghe maurer miniszterelnök kádár jánoshoz, losonczi pálhoz és rock jendőhöz intézett táviratukban mondtak köszönetet a román népköztársaság kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából küldött üdvözlésekért. /mti/

- 45 -

Nr 1725

bb 59. kitüntetés

fk szb la

1973. január 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa hegedüs istvánnak, a kisipari szövetkezetek ruházati laboratóriuma főmérnökének eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést kedd délután rév lajos, az okisz elnöke adta át. /mti/

--

bb 60. a belpolitikai hírek jegyzéke 13 órától 18 óráig

szb la

1973. január 30.

28. notórius tolvaj elítélése
  29. tiszta ill. vizlépcső
  30. zöltség-gyümölcskereskedelmi egyesülés igazgatótanácsának ülése
  31. keserü jánosné kubába utazott
  32. tatabányai alumíniumkohó
  33. közös beruházás
  34. porcelán emléktárgyak
  35. a magyarországi németek demokratikus szövetségének ülése
  36. új típusú mészégető kemence
  37. reprezentációtól a segélyezésig
  38. győri ipari vásár
  39. javult a tanyai lakosság ellátása szabadságban
  40. tanévzáró ünnepség szombathelyen
  41. lengyel élelmiszeripari árubemutató
  42. a posta központi kábelüzemének új telephelye
  43. képzőművészeti kiállítás debrecenben
  44. munkásörvénységgyűlés
  45. fogadás a lengyel szimfonikusok tiszteletére
  46. szakszervezeti nőfelelősök értekezlete
  47. külkereskedelmi vállalatok vezetőinek tanácskozása
  48. sokba került a 12 nagyfröccs
  49. veradás
  50. a hmf vas megyei pedagógiai bizottságának tanácskozása
  51. nim értekezlet a belpolitikai intézkedésekről
  52. megszigorítják az árellenőrzést
  53. kisz-propagandisták tanácskozása
  54. meghalt pur istván
  55. pincetűz
  56. a fővárosi tanács ülése
  57. tanácskozás az ipari formatervezésről
  58. román vezetők köszönő távirata
  59. kitüntetés
  60. hírjegyzék
- /mti/

--

-46-

1807/szb

NA 181E

bb 61. felhasználható 19 órától!

jaroslav hasek est a csehszlovák kulturában

t nn/fk szb zs la

1973. január 30.

jaroslav hasek halálának 50. évfordulója alkalmából a budapesti csehszlovák kultúra irodalmi estét rendezett, amelyen dr. ka:fer istván, a magyar tudományos akadémia munkatársa méltatta a kiváló cseh író munkásságát. az évforduló tiszteletére a csehszlovák kulturában kiállítás is nyílt josef lada hasek-művekhez készült illusztrációiból. az előadást követő műsorban norváth endre, az egyetemi színpad tagja szemelvényeket olvasott fel a most félévszázada elhunyt szerző munkáiból. /mti/

--

bb 62. felhasználható 20 óra után!

madách-emlékműsor veszprémben

vid-ká szb la

1973. január 30.

emlékműsort rendeztek kedd este veszprémben az eötvös károly megyei könyvtár felolvasó színpadán madách imre születésének 150. évfordulója alkalmából. a műsorban a veszprémi petőfi színház művészei adtak elő részleteket madách imre műveiből. /mti/

--

bb 63. újabb állásfoglalások vietnam békéje mellett

i hi/tm szb zs la

1973. január 30.

újabb magyar szervezetek, testületek fejezték ki állásfoglalásukat a vietnami háború beszüntetéséről szóló egyezmény mellett, szolidaritásukat az egységes, független, demokratikus hazája megteremtéséért küzdő vietnami néppel.

/folyt.köv./

-47-

NA 190

bb 63. /ujabb állásfoglalások... 1. folyt./-szb

a magyar ENSZ társaság intéző bizottsága leszögezte: amikor a második világháborút követő korszak legpusztítóbb, legvéresebb háboruja véget ért, az öröm és megelégedettség mellett tudatában vagyunk annak, hogy még csak a kezdeti lépések történtek meg. a vietnami hazafiaknak további szívós harcot kell folytatniuk a megállapodások végrehajtásáért. ehhez a kemény küzdelemhez is elengedhetetlen a világ népeinek támogatása, szolidaritása, hogy a frissen megszületett béke szilárd és végleges legyen.

az unicef magyar nemzeti bizottsága is örömmel üdvözli a háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló megállapodást, s hangsúlyozza: vietnam népe bátorságával, nagyszerű helytállásával, az igazságba vetett rendithetetlen hitével kivívta a világ csodálatát.

a fővárosi tanács budapesti valamennyi lakója nevében testvéri üdvözlését küldte hanoi tanácsának és a városi hős lakosságának.

- büszkesség és őszinte öröm tölt el mindannyiunkat abból az alkalomból, hogy népük áldozatvállalása, szabadságszeretete és hősiessége nagyszerű diadalt aratott - hangzik az üzenet. győzelmük megteremtette hazájuk és fővárosuk újjáépítésének és felvirágoztatásának lehetőségeit. budapesti főváros tanácsa és egész lakossága őszinte tisztelettel adózik önöknek ebből az alkalomból. mi, budapestiek önök mellett álltunk a harcok nehéz éveiben, és lehetőségeinkhez képest osztoztunk küzdelmeikben és gondjaikban. most testvéri együttérzéssel, az emberiség szabadságszerető hőseit megillető őszinte tisztelettel kívánunk részt venni örömükben is. békés építőmunkájukhoz sok sikert kívánunk önöknek és hanoi város lakosságának. /mti/

--

bb 64. koktél a lengyel nagykövetségen

i bc/gg szb la

1973. január 30.

tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete a magyar-lengyel kulturális egyezmény aláírásának 25. évfordulója alkalmából kedden koktélt adott a nagykövetségen. részt vett a koktélon dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, s a kulturális, a művészeti élet számos vezető személyisége. /mti/

--

18.57/szb

-48-

KA 1910

bb 65. időjárásjelentés

gg szb la

1973. január 30.

a meteorológiai intézet jelenti január 30-án, kedden este 19 órakor:

változékony, enyhe idő

várható időjárás szerda estig: időnként kissé felszakadozó felhőzet, többfelé eső, keleten havaseső, havazás. mérsékelt, napközben helyenként megélénkülő nyugati, északnyugati, később déli-re forduló szél. a hajnali és a reggeli órákban néhány helyen köd.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 2-7 fok között. /mti/

--

bb 66. a fővárosi operettszínház

mm szb zs la

1973. január 30.

igazgatósága közli, hogy a 31-re hirdetett „csárdáskirálynő”, előadás betegségek miatt elmarad. /mti/

--

e m b r g ó: szerda reggel 6-ig /reggeli lapok hozhatják!/

bb.67. magyar küldöttség utazott a bécsi konzultációra

gk/zs/ok la

1973. január 31.

dr. ustor endre nagykövet vezetésével küldöttség utazott bécsbe, hogy részt vegyen az európai fegyveres erők és fegyverzet csökkentésével kapcsolatos előzetes konzultációkon. /mtu/

--

20.20/ok

- 49 -

NA 2025

bb 68.

negyventonnás forgalmi akadály

i ms/gg szb la

1973. január 30.

kedden délután egy órakeresztésen ritka forgalmi akadály keletkezett a soroksári ut és a námán kató utca torkolata közelében. a vágónid felől érkező 24-es villamos a soroksári utról befordult a námán kató utcába. valamivel előtt ellenkező irányból, a poráros tér felől egy hatalmas, negyven tonnával megrakott trailer is befordult az ellenkező sarkon a námán kató utcába. a trailer vezetője azonban olyan nagy ivben vette a kanyart, hogy a kocsi nátsó része hirtelen eltorlaszolta a pályát a villamos előtt, és így összeütköztek. a trailer egyik kereke elfordult, így a jármű mozdíthatatlanná vált. sérülés nem történt. a közlekedési vállalat hibaelhárító csoportja csak a 22-es volán különleges műszaki csoportjának segítségével tudta a pályát a negyventonnás akadálytól megszabadítani. ez azonban 75 percet vett igénybe. addig a keleti pályaudvar felől érkező 24-es villamosok a nagyváradi térenél visszafordultak, a vágónid utca és a nagyváradi tér között pedig autóbuszok közlekedtek a kiesett 24-es járat helyett. /mti/

--

bb 69. súlyos vasuti szerencsétlenség kecskeméten

i ms gg bh la

1973. január 30.

kedden 17.45 órakeresztés a helvécia és kecskemét alsó vasutállomás közötti sorompó nélküli átjáróban a fülöpszállás és kecskemét között közlekedő személyvonat összeütközött egy volán autóbusszal. az összeütközés következtében 24 személy meghalt, nusz személy súlyosan megsérült. az elhalt és a sérült személyek azonosítása folyamatban van. a szerencsétlenség okának vizsgálatát a rendőrség a máv szakértőinek bevonásával megkezdte. /mti/

--

bb 70. belföldi hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

bh la

1973. január 30.

- 61. hasek est
  - 62. madách emlékműsor
  - 63. újabb állásfoglalások
  - 64. lengyel koktél
  - 65. időjárásjelentés
  - 66. elmarad a csárdáskirálynő
  - 67. magyar delegáció a bécsi konzultációra
  - 68. negyventonnás akadály
  - 69. súlyos szerencsétlenség
  - 70. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

- 50 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 3-7. Telefon:159-490

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1973. január 31.

bb 1. helyzetjelentés a főváros vízellátásáról

i -don szb zs hgy

1973. január 31.

harmadik napja, hogy életbe lépett az ipari üzemek vízfelhasználásának 25 százalékos korlátozása. milyen változást hozott a fővárosi tanács intézkedése budapest vízellátásában? - erről érdeklődött az mti munkatársa a vízműveknél. az elmúlt héthez viszonyítva javult a főváros vízellátása - mondták az illetékesek. a víz-korlátozás bevezetése óta megszűnt az időszakos vízhiány. a vízellátás szempontjából legmóstonább x., xi. és xviii. kerület lakosságának is elegendő víz jut.

- az ipari üzemek által naponta megtakarított plusz 30 ezer köbméterrel jelenleg ki tudjuk elégíteni az igényeket, s a vízkorlátozás bevezetése óta a tárolómedencék sem ürültek ki. /a gellért-negyri egy héttel ezelőtt például már teljesen „kiszáradt,„/ a fővárosban mintegy 50 kisebb-nagyobb medence van, amelyeknek feltöltésén megállás nélkül dolgoznak embereink. a tárolók térfogata összesen 130 ezer köbméter, vagyis ennyi budapest víztartaléka akkor, amikor a főváros „vízegyensúlyban,„ van. most viszont a tartalék fogyasztása már a hét közepén megkezdődik.

- arra kérjük a lakosságot, hogy ezekben a víz-szüke napokban csak annyi vizet használjanak föl, amennyire szükségük van. az ipari üzemek pedig messzemenően tartsák meg az előírt vízmennyiség megszábot mértékét. mert igaz ugyan, hogy a lakosság vízszükségletét ki tudjuk elégíteni, de a következő napokban a parti szűrésű kutak hozama - amely jelenleg 680 ezer köbméter körül mozog naponta - várhatóan csökken.

/folyt.köv./

-1-